

IZVJEŠĆE
o provedbi mjera i aktivnosti za 2022.
iz Zagrebačke strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od
2021. do 2025.

Gradska skupština Grada Zagreba na 40. sjednici 16. ožujka 2021. donijela je Zagrebačku strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2025. (Službeni glasnik Grada Zagreba 8/21; u daljnjem tekstu: Zagrebačka strategija) kao odgovor gradske uprave zadužene za kreiranje javnih politika na novonastale okolnosti uzrokovane pandemijom i razornim potresima, a u svrhu što boljeg usmjeravanja budućeg djelovanja te suočavanja s izazovima u narednom razdoblju. To je prvi strateški dokument koji tematizira borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti na lokalnoj razini u Republici Hrvatskoj. Imajući u vidu da je siromaštvo višedimenzionalna globalna društvena pojava koja podrazumijeva stanje u kojem pojedinci ili kućanstva nemaju materijalnih sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba ili za sudjelovanje u društveno prihvatljivom životnom standardu, Zagrebačka strategija ciljano usmjerava djelovanje na one članove društvene zajednice koji su u povećanom riziku od siromaštva i socijalne isključenosti: jednoroditeljske obitelji, osobe ovisne o socijalnoj pomoći, nezaposlene osobe, osobe s nesigurnim zaposlenjem, samačka kućanstva, beskućnici, osobe blokirane po novčanim sredstvima, umirovljenike s niskim iznosima mirovina, djeca iz obitelji slabijeg socioekonomskog statusa te osobe s invaliditetom. Također, Zagrebačka strategija svoje ciljeve usmjerava posebno na ublažavanje i smanjenje rizika od siromaštva za socijalno najugroženije građane te omogućavanje izlaska iz „kruga siromaštva“ međusobnim povezivanjem i suradnjom svih dionika iz sustava socijalne skrbi. Kako bi se ostvario zadani **strateški cilj prevencije i smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti** Zagrebačka strategija ima četiri podcilja:

1. Razvijati dinamični model socijalnih prava koja će biti ciljana, obuhvatna, adekvatna te nadopunjavajuća u cilju zadovoljenja egzistencijalnih potreba građana Grada Zagreba i uključivanja u zajednicu
2. Osigurati kvalitetu, dostupnost i raznovrsnost socijalnih usluga te socijalnim ulaganjem omogućiti punu participaciju građana grada Zagreba u društvu
3. Sustavnim i sveobuhvatnim istraživanjima o kvaliteti života, dobrobiti i socioekonomskom statusu osoba koje su u najvećem riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u Gradu Zagrebu stvoriti uvid u potrebe građana
4. Unapređenje suradnje ključnih dionika u procesu unapređenja modela socijalne zaštite i senzibilizacija javnosti za problematiku siromaštva i socijalne isključenosti

U svrhu ostvarenja svakog pojedinog podcilja, određeno je sveukupno 30 mjera. Svaka mjera sadrži aktivnosti u čijoj provedbi i realizaciji sudjeluju gradska upravna tijela kao nositelji u koordinaciji sa sunositeljima/sunositeljima na nacionalnoj razini: Hrvatski zavod za socijalni rad, Služba Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: HZSR Služba Grada Zagreba), Hrvatski Crveni Križ - Gradsko društvo Crvenog Križa Zagreb (u daljnjem tekstu: HCK - GDCK Zagreb), Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područna služba Zagreb (u daljnjem tekstu: HZZ Područna služba Zagreb), kao i na lokalnoj razini (Nastavni zavod za javno zdravstvo Dr. Andrija Štampar (u daljnjem tekstu: NZJZ „Dr. A. Štampar“), Caritas Zagrebačke nadbiskupije (u daljnjem tekstu: Caritas ZN), Obrtnička komora Zagreb, organizacije civilnog društva (u daljnjem tekstu:

OCD). Sredstva za provođenje mjera i aktivnosti planirana su u proračunu grada Zagreba te iz Europskih fondova.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom zadužen je za koordinaciju provedbe Zagrebačke strategije te je dužan prikupiti izvješća provoditelja mjera i aktivnosti i objedinjeno izvješće dostaviti gradonačelniku Grada Zagreba koji o tome izvještava Gradsku skupštinu Grada Zagreba. Osim Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u izradi ovog Izvješća sudjelovali su: Caritas ZN, HCK – GDCK Zagreb, OCD, Gradski ured za mjesnu samoupravu, civilnu zaštitu i sigurnost, Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade, HZZ - Područna služba Zagreb, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje.

Izvještajno razdoblje obilježeno je utjecajem globalne krize koja se manifestirala kroz rast troškova energenata i značajnim inflatornim pritiscima. Rat u Ukrajini dodatno je opteretio resurse usmjerene ublažavanju posljedica prethodnih kriza, te se uz napore svih dionika i odgovorno postupanje nastajalo odgovoriti na novonastale rizike. U izvještajnom razdoblju povećan je opseg socijalnih prava i osigurana je ravnopravnija dostupnost pravima i uslugama u sustavu socijalne skrbi Grada Zagreba. Riječi i pojmovni sklopovi koji su upotrebljavani u tekstu Izvješća o provedbi mjera i aktivnosti za 2022. iz Zagrebačke strategije koje imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod, sukladno čl. 43. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine 82/08 i 69/17).

Tijekom 2022. provodile su se mjere i aktivnosti iz Zagrebačke strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti prema sljedećim ciljevima:

1. RAZVOJ DINAMIČNOG MODELA SOCIJALNIH PRAVA KOJA ĆE BITI CILJANA, OBUHVATNA, ADEKVATNA TE NADOPUNJAVAJUĆA U CILJU ZADOVOLJENJA EGZISTENCIJALNIH POTREBA GRAĐANA GRADA ZAGREBA I UKLJUČIVANJA U ZAJEDNICU

Mjera 1.

Redovito osiguravanje prava socijalne skrbi

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Novčane naknade i socijalne usluge su kontinuirano osiguravane tijekom 2022. godine.

Sva prava iz sustava socijalne skrbi Grada Zagreba, koja se osiguravaju putem Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, propisana su Odlukom o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/22, 29/22 i 8/23, u daljnjem tekstu: **Odluka o socijalnoj skrbi**). Tijekom izvještajnog razdoblja donesena je nova Odluka o socijalnoj skrbi i izmjena iste.

Sukladno navedenom, vezano uz prvu izmjenu Odluke o socijalnoj skrbi u 2022. godini, Gradska skupština Grada Zagreba je na 14. sjednici održanoj 12. srpnja 2022. godine donijela Odluku o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/22) koja je stupila na snagu 26. srpnja 2022. godine. Navedenom Odlukom, propisane su dvije nove novčane naknade: pravo na novčanu naknadu korisnicima prava na nacionalnu naknadu za starije osobe i pravo na novčanu naknadu korisnicima prava na doplatak za djecu. Nadalje, usklađene su odredbe o pravu na naknadu za troškove stanovanja i pravu na novčanu naknadu osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja i status njegovatelja sa izmjenama u Zakonu o socijalnoj skrbi (Narodne novine 18/22, 46/22 i 119/22, u daljnjem tekstu: **Zakon o socijalnoj**

skrbi). Također, slijedom navedenih izmjena Odluke, novčane naknade i socijalne usluge, uz dosadašnje kategorije korisnika, mogu ostvariti i stranci pod privremenom zaštitom i članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, a kojima je međunarodna zaštita odobrena sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine 70/15; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, Narodne novine 127/17, 33/23). U izvještajnom razdoblju, sukladno Zaključku o visini novčanih naknada i socijalnih usluga Grada Zagreba za 2022. godinu (Službeni glasnik Grada Zagreba 25/22) korisnicima prava na novčanu naknadu korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine II. skupine (koji ostvaruju pravo na doplatku za pomoć i njegu u smanjenom iznosu) povećan je iznos novčane naknade sa 13,27 eura odnosno 100,00 kuna na 26,54 eura odnosno 200,00 kuna mjesečno.

Nadalje, Gradska skupština je na 16. sjednici održanoj 13. listopada 2022. godine donijela **Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi** (Službeni glasnik Grada Zagreba 29/22, u daljnjem tekstu: Odluka o izmjenama i dopunama Odluke) koja je stupila na snagu 25. listopada 2022. godine. Ovim izmjenama i dopunama utvrđeno je da troškovi stanovanja uz najamninu, komunalnu naknadu, troškove grijanja, vodne usluge, troškove koji su nastali zbog radova na povećanju energetske učinkovitosti zgrade obuhvaćaju i troškove odvoza komunalnog otpada. Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke proširen je i obuhvat korisnika te pravo na smještaj u prihvatilište ili prenočište imaju: beskućnici koje na smještaj uputi nadležno tijelo, odrasle osobe koje se zateknu izvan mjesta prebivališta ili boravišta i nisu u stanju brinuti se o sebi, odrasle osobe koje nemaju prebivalište ili boravište i nisu u stanju brinuti se o sebi i odrasle osobe kojima je uslijed krizne situacije ugrožen život, zdravlje ili dobrobit. Nadalje, obitelj s maloljetnom djecom kojoj je uslijed krizne situacije ugrožen život, zdravlje ili dobrobit, ostvaruje pravo na smještaj u stambenim prostorima na korištenju ili u vlasništvu Grada Zagreba, osim u prihvatilištu ili prenočištu, ukoliko nije u mogućnosti sama osigurati smještaj. Također, definiran je i obuhvat usluge smještaja: stanovanje i organizirane aktivnosti tijekom dana, stručna i druga pomoć i potpora u osiguravanju osnovnih i dodatnih životnih potreba.

Broj korisnika je praćen na mjesečnoj, polugodišnjoj i godišnjoj razini o čemu se vode evidencije.

Pregled prava osiguranih u 2022. godini

Novčana naknada umirovljenicima

Pravo su u 2022. godini ostvarili umirovljenici čiji su ukupni prihodi bili jednaki ili manji od 225,63 eura odnosno 1.700,00 kuna mjesečno. Navedenim korisnicima može se isplatiti novčani iznos povodom blagdana Uskrsa (uskrsnica) i Božića (božićnica), sukladno proračunskim mogućnostima, o čemu odlučuje gradonačelnik.

Tijekom 2022. godine obuhvaćeno je prosječno mjesečno 6.622 korisnika.

Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 6 603 korisnika (1 894 muškaraca i 4 709 žena) od čega je 4 493 korisnika u dobi 65 i više godina. Pravo na uskrsnicu ostvarilo je 6 667 korisnika, a pravo na božićnicu 6 603 korisnika u iznosu od 56,54 eura odnosno 200,00 kuna.

Tablica 1. prikaz korisnika Novčane pomoći umirovljenicima

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene		Iznad 65	
		N	%	N	%	N	%
2021.	6707	1915	28,5%	4792	71,4%	4949	73,7%
2022.	6603	1894	29%	4709	71%	4493	68%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2021.	6707	6657		2.965.797,3 eura/ 22.345.800,00 kn
Umirovljenici s mirovinom od 900,00 kn mjesečno	1098	1167	53,09 eura/400,00 kn	
Umirovljenici s mirovinom do 1.200,00 kn mjesečno	1879	1931	39,82 eura/300,00 kn	
Umirovljenici s mirovinom do 1.700,00 kn mjesečno	3730	3559	26,54 eura/200,00 kn	
2022.	6603	6622		3.022.138,2 eura/ 22.770.300,00 kn
Umirovljenici s mirovinom od 900,00 kn mjesečno	985	998	53,09 eura/400,00 kn	
Umirovljenici s mirovinom do 1.200,00 kn mjesečno	1614	1628	39,82 eura/300,00 kn	
Umirovljenici s mirovinom do 1.700,00 kn mjesečno	4004	3996	26,54 eura/200,00 kn	

Novčana naknada za plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja korisnicima novčane naknade umirovljenicima

Pravo ostvaruju korisnici novčane naknade umirovljenicima kojima je to pravo utvrđeno rješenjem Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, ako ne ostvaruju pravo na plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja iz sredstava državnog proračuna.

Tijekom 2022. godine obuhvaćeno je prosječno mjesečno 1 694 korisnika.

Na dan 31.12.2022. pravo je ostvario 1 667 korisnik (341 muškarac i 1.326 žena) od čega je 1 246 korisnika u dobi 65 i više godina.

Tablica 2. Prikaz korisnika Novčane naknade za plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja korisnicima novčane naknade umirovljenicima

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene		Iznad 65	
		N	%	N	%	N	%
2021.	1751	366	21%	1366	78%	1395	80%
2022.	1667	341	20%	1326	80%	1246	75%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2021.	1751	1732	70,00	192807,75 eura/ 1.452.710,00 kn
2022.	1667	1694	70,00	188459,75 eura/ 1.419.950,00 kn

Novčana naknada za osobne potrebe (džeparac) korisnicima doma za starije osobe

Pravo mogu ostvariti korisnici stalnog ili privremenog smještaja u domu za starije osobe na području Grada Zagreba, kojima je pravo na naknadu za osobne potrebe utvrđeno rješenjem nadležnog tijela sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi.

Tijekom 2022. godine obuhvaćeno je prosječno mjesečno 292 korisnika.

Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 286 korisnika (126 muškaraca i 160 žena) od čega je 255 korisnika u dobi 65 i više godina.

Tablica 3. Prikaz korisnika novčane pomoći (džeparca) korisnicima doma za starije osobe

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene		Iznad 65	
		N	%	N	%	N	%
2021.	304	122	40%	182	60%	273	90%
2022.	286	126	44%	160	56%	255	89%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2021.	304	300	26,54 eura/200,00 kn	94.100,47 eura/ 709.000,00 kn
2022.	286	292	26,54 eura/ 200,00 kn	91844,18 eura/ 692.000,00 kn

Novčana naknada korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine.

Pravo ostvaruju korisnici doplatka za pomoć i njegu i korisnici osobne invalidnine utvrđeni Zakonom o socijalnoj skrbi.

Tijekom 2022. godine obuhvaćeno je prosječno mjesečno 16 031 korisnik te je i dalje nastavljen trend porasta broja korisnika.

Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 16 473 korisnika (8 002 muškarca i 8 471 žena) od čega je 5 335 korisnika u dobi 65 i više godina te 2 814 korisnika u dobi 0-18 godina.

Tablica 4. Prikaz korisnika Novčane naknade korisnicima doplatka za pomoć i njegu i osobne invalidnine

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene		Iznad 65		Djeca	
		N	%	N	%	N	%	N	%
2021.	15 686	7642	48%	8044	51%	7924	50%	2618	17%
2022.	16 473	8002	46%	8471	51%	5335	32%	2814	17%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2021.	15686	15295		4.427.234,7 eura/ 33.357.000,00 kn
Korisnici koji ostvaruju pravo na 100,00 kn	2585	2611	13,27 eura/ 100,00 kn	
Korisnici koji ostvaruju pravo na 200,00 kn	13 101	12 684	26,54 eura/ 200,00 kn	
2022.	16473	16031		4.844.873,6 eura/ 36.503.700,00 kn
Korisnici koji ostvaruju pravo na 100,00 kn	2361	2495 do 1.8.2022.	13,27 eura/ 100,00 kn	Napomena: Od 01.08.2022. iznos naknade je izjednačen te se svim korisnicima isplaćuje 26,54 eura/ 200,00 kn
Korisnici koji ostvaruju pravo na 200,00 kn	16473	16031	26,54 eura/ 200,00 kn	

Novčana naknada osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja

Pravo ostvaruju osobe kojima je to pravo utvrđeno rješenjem nadležnog tijela sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi.

Tijekom 2022. godine obuhvaćeno je prosječno mjesečno 97 korisnika. Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 99 korisnika (16 muškaraca i 83 žene) od čega je 6 korisnika u dobi 65 i više godina.

Tablica 5. Prikaz korisnika Novčane pomoći roditeljima njegovateljima

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene		Iznad 65	
		N	%	N	%	N	%
2021.	96	16	17%%	80	83%	4	4,1%
2022.	99	16	16%	83	84%	6	6,1%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2021.	96	91	132,72 eura/ 1.000,00 kn	145.331,48 eura/ 1.095.000,00 kn
2022.	99	97	132,72 eura/ 1.000,00 kn	154.356,63 eura/ 1.163.000,00 kn

Novčana naknada korisnicima prava na nacionalnu naknadu za starije osobe

Pravo ostvaruju korisnici prava na nacionalnu naknadu za starije osobe kojima je to pravo utvrđeno rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: HZMO), a koji imaju prijavljeno prebivalište na području Grada Zagreba najmanje pet godina neprekidno prije podnošenja zahtjeva. Novčana naknada za korisnike prava na nacionalnu naknadu za starije osobe iznosila je 53,09 eura odnosno 400,00 kuna mjesečno. Temeljem Odluke o socijalnoj skrbi, navedenim korisnicima može se isplatiti novčani iznos povodom

blagdana Uskrsa (uskrsnica) i Božića (božićnica), sukladno proračunskim mogućnostima, o čemu odlučuje gradonačelnik.

Zaprimanje zahtjeva započelo je u rujnu 2022. godine, a zaključno s prosincem 2022. pravo je ostvarilo 32 korisnika (15 muškaraca i 17 žena). Svih 32 korisnika su u dobi 65 i više godina. Božićnica je isplaćena za 32 korisnika u iznosu od 26,54 odnosno 200,00 kuna.

Tablica 6. Prikaz korisnika Novčane naknade korisnicima prava na nacionalnu naknadu za starije osobe (u primjeni od 1.9.2022.)

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene	
		N	%	N	%
2022.	32	15	46,8%	17	53,1%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2022.	32	n/p	53,09 eura/ 400,00 kn	154.356,63 eura/ 1.163.000,00 kn

Novčana naknada korisnicima prava na doplatu za djecu

Pravo ostvaruje korisnik doplatka za dijete bez jednog roditelja, korisnik doplatka za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, kojemu je pravo na doplatu za djecu utvrđeno rješenjem HZMO, a nije korisnik zajamčene minimalne naknade (u daljnjem tekstu: ZMN). Sukladno Zaključku o visini novčanih naknada i socijalnih usluga Grada Zagreba za 2022. godinu (Službeni glasnik Grada Zagreba 25/22) , novčana naknada za korisnike prava na doplatu za djecu iznosila je 26,54 eura odnosno 200,00 kuna mjesečno po djetetu.

Zaprimanje zahtjeva započelo je u rujnu 2022. godine, a zaključno s prosincem 2022. pravo je ostvarilo 19 nositelja prava (1 muškarac i 18 žena) za 26 djece. 1 nositelj je u dobi 65 i više godina.

Tablica 7. Prikaz korisnika Novčane naknade korisnicima prava na doplatu za djecu (u primjeni od 1.9.2022.)

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene	
		N	%	N	%
2022.	32	15	46,8%	17	53,1%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2022.	32	n/p	26,54 eura/ 200,00 kn po djetetu	154.356,63 eura/ 1.163.000,00 kn

Naknada za troškove stanovanja

Pravo se priznaje kućanstvu, korisniku ZMN, u visini do 30 % iznosa ZMN i samcu, korisniku ZMN, u visini do 40 % iznosa ZMN.

Tijekom 2022. godine pravo je ostvarilo prosječno mjesečno 1 762 nositelja prava.

Na dan 31.12.2022. evidentiran je 1 591 nositelj prava (801 muškarac i 790 žena) od čega je 340 nositelja u dobi 65 i više godina. Bilježi se i daljnji pad korisnika.

Tablica 8. Prikaz nositelja naknade za troškove stanovanja

Godina	Broj nositelja	Muškarci		Žene		Iznad 65	
		N	%	N	%	N	%
2021.	1824	896	49,1%	928	50,9%	356	19,5%
2022.	1591	801	50,3%	790	49,6%	340	21,4%

Godina	Broj nositelja	Prosječan broj nositelja	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2021.	1824	1915	n/p	1.225.694,5 eura/ 9.234.995,34 kn
2022.	1591	1762	n/p	1.086.677,9 eura/ 8.187.574,67 kn

Pomoć djeci u mliječnoj hrani

Ostvaruje roditelj ili skrbnik djeteta u dobi do 12 mjeseci, ako je po procjeni odabranog liječnika pedijatra utvrđena potreba za dodatnom prehranom, pod uvjetom da roditelj ili skrbnik djeteta živi u zajedničkom kućanstvu s djetetom, a ukupni mjesečni prihod ne prelazi cenzus od 159,27 eura odnosno 1.200,00 kuna po članu obitelji. U prihod se ne uračunavaju sredstva na računima koji su blokirani ovršnom ispravom.

Tijekom 2022. godine obuhvaćeno je prosječno mjesečno 10 djece.

Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 10 djece (6 dječaka i 4 djevojčice)

Tablica 9. Prikaz korisnika pomoći u mliječnoj hrani

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene	
		N	%	N	%
2021.	9	4	44,4%	5	55,5%
2022.	10	6	60%	4	40%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos naknade po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2021.	9	n/p	44,59 eura/ 336,00 kn	1.630,17 eura/ 12.282,54 kn
2022.	10	n/p	44,59 eura/ 336,00 kn	4.552,75 eura/ 34.302,72 kn

Ljetovanje

Pravo mogu ostvariti djeca predškolskog uzrasta i školskog uzrasta do završetka osnovne škole korisnika prava socijalne skrbi ostvarenih sukladno Odluci o socijalnoj skrbi i Zakonu o socijalnoj skrbi i djeca iz obitelji slabijeg imovinskog stanja prema procjeni osnovnih škola i vrtića grada Zagreba.

Tijekom 2022. godine ljetovalo je 258 djece korisnika prava socijalne skrbi ostvarenih sukladno Odluci o socijalnoj skrbi i Zakonu o socijalnoj skrbi i iz obitelji slabijeg imovinskog stanja prema procjeni osnovnih škola i vrtića grada Zagreba te 37 djece hrvatskih branitelja.

Pomoć u obiteljskim paketima

Pomoć ostvaruje obitelj ili skrbnik troje i više maloljetne djece ako su korisnici ZMN; jednoroditeljska obitelj s jednim ili više maloljetne djece ako je korisnik ZMN; obitelj ili skrbnik troje i više maloljetne djece i jednoroditeljska obitelj s jednim ili više maloljetne djece, u kojoj je jednom članu obitelji račun blokirani sukladno propisima o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, a kojima mjesečni prihod po članu kućanstva ne prelazi 100 % od osnovice za izračun ZMN; obitelj ili samac koji su se zbog elementarne nepogode (potres,

poplava, požar i drugo), zdravstvenog stanja, nezaposlenosti i drugih kriznih situacija našli u nepovoljnim životnim okolnostima, dok te okolnosti traju. Tijekom 2022. godine pravo je ostvarilo prosječno mjesečno 178 nositelja i 289 djece.

Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 189 nositelja (52 muškarca i 137 žena) od čega je 28 nositelja u dobi 65 i više godina te 277 djece (161 dječak i 116 djevojčica).

Pomoć u prigodnim dječjim paketima ostvarili su korisnici pomoći u obiteljskim paketima, korisnici prehrane u pučkoj kuhinji i korisnici pomoći djeci u mliječnoj hrani za svako dijete do 12 godina starosti prigodom blagdana Uskrsa i sv. Nikole.

Tablica 10. Prikaz nositelja prava na obiteljske pakete

Godina	Broj nositelja	Muškarci		Žene		Iznad 65		Broj djece u obiteljima nositelja
		N	%	N	%	N	%	
2021.	186	50	26,8%	136	73,1%	23	12,3%	304
2022.	189	52	27,5%	137	72,4%	28	14,8%	277

Godina	Broj nositelja	Prosječan broj nositelja	Iznos paketa po korisniku mjesečno	Godišnji trošak
2021.	186	198	132,27 eura/ 100,00 kn	390.917,78 eura/ 2.945.370,00 kn
2022.	189	170	13,27 eura/ 100,00 kn	330.479,79 eura/ 2.490.000,00 kn

Prehrana u pučkoj kuhinji

Pravo ostvaruju korisnici ZMN; radno sposoban samac i obitelj u kojoj je jednom članu obitelji račun blokiran sukladno propisima o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, a kojima mjesečni prihod po članu kućanstva ne prelazi 100 % od osnovice za izračun ZMN; starija osoba i osoba potpuno nesposobna za rad čiji je račun blokiran sukladno propisima o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, a kojoj mjesečni prihod ne prelazi 130 % od osnovice za izračun ZMN; iznimno, pravo na prehranu u pučkoj kuhinji mogu ostvariti i osobe na temelju uputnice HZSR Službe Grada Zagreba, koja mora sadržavati i pisanu procjenu o potrebi za ostvarivanjem prava. Tijekom 2022. godine pravo je ostvarilo prosječno mjesečno 1 072 nositelja prava, ukupno 1 787 korisnika.

Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 1 044 nositelja (643 muškarca i 401 žena) a ukupan broj korisnika iznosi 1 768 od čega je 443 korisnika u dobi 65 i više godina te 324 korisnika u dobi 0-18 godina.

Tablica 11. Prikaz korisnika prava na prehranu u pučkoj kuhinji

Godina	Broj obroka	Muškarci		Žene		Iznad 65		Broj djece u obiteljima nositelja
		N	%	N	%	N	%	
2021.	1988	734	36,9%	448	22,5%	459	23,1%	388
2022.	1768	643	36,3%	401	22,6%	443	25%	324

Godina	Broj obroka	Prosječan broj obroka	Iznos obroka po korisniku	Godišnji trošak
2021.	1988	1979	1,86 eura/ 14,00 kn	1.517.942,9 eura/ 11.436.941,01 kn
2022.	1768	1787	1,86 eura/ 14,00 kn	1.984.764,5 eura/ 14.954.207,87 kn

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a

Ostvaruju umirovljenici čiji su ukupni prihodi jednaki ili manji od 424,71 eura odnosno 3.200,00 kuna mjesečno; korisnici ZMN potpuno nesposobni za rad; osobe starije od 65 godina života, koje nisu korisnici mirovine, a čiji su ukupni prihodi jednaki ili manji od 3.200,00 kuna mjesečno; osobe kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja. Tijekom 2022. godine pravo je ostvarilo 53 496 korisnika prosječno mjesečno. Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 51 343 korisnika (12 557 muškaraca i 38 786 žena) od čega je 41 723 korisnika u dobi 65 i više godina.

Tablica 12. Prikaz korisnika besplatne pokazne karte ZET-a

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene		Iznad 65	
		N	%	N	%	N	%
2021.	55 098	13 779	25%	41 139	74,6%	43 755	79,4%
2022.	51 343	12 557	24,4%	38 786	75,5%	41 723	81,2%

Pravo na besplatnu godišnju ili mjesečnu pokaznu kartu ZET-a učenicima i studentima

Pravo na besplatnu godišnju ili mjesečnu pokaznu kartu ZET-a, ako to pravo ne ostvaruju po drugoj osnovi, imaju redoviti učenici i redoviti studenti čiji su ukupni mjesečni prihodi po članu kućanstva jednaki ili manji od 2.000,00 kuna i redoviti učenici i redoviti studenti smješteni na skrb izvan vlastite obitelji na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela. Tijekom 2022. godine evidentirano je prosječno mjesečno 3 081 korisnik (633 učenika OŠ, 1465 učenika SŠ i 983 studenata).

Tablica 13. Prikaz korisnika besplatne pokazne karte ZET-a učenicima i studentima

Godina	Broj korisnika	OŠ		ŠS		Fakultet	
		N	%	N	%	N	%
2022.	3081	633	20,5%	1465	47,5%	983	31,9%

Pomoć u kući

Može ostvariti osoba kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili starosti prijeko potrebna pomoć druge osobe i kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju ili tjelesnog oštećenja prijeko potrebna pomoć druge osobe ako je prihod po članu obitelji između 199,08 eura i 318,53 eura odnosno 1.500,00 - 2.400,00 kn mjesečno. U prihod se ne uračunavaju sredstva na računima koji su blokirani ovršnom ispravom. Tijekom 2022. godine pravo je ostvarilo 499 korisnika prosječno mjesečno. Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 492 korisnika (208 muškaraca i 284 žene) od čega je 380 korisnika u dobi 65 i više godina.

Tablica 14. Prikazj korisnika prava na pomoć u kući

Godina	Broj korisnika	Muškarci		Žene		Iznad 65	
		N	%	N	%	N	%
2021.	542	220	40,5%	322	59,4%	424	78,2%
2022.	492	208	42,2%	284	57,7%	380	77,2%

Godina	Broj korisnika	Prosječan broj korisnika	Iznos pomoći po korisniku za jedan sat	Godišnji trošak
2021.	542	557	6,64 eura/ 50,00 kn	588.802,04 eura/ 4.436.329,00 kn
2022.	492	499	6,64 eura/ 50,00 kn	546.582,38 eura/ 4.118.224,96 kn

Zdravstvena zaštita zdravstveno neosiguranih osoba

Osobe državljanj Republike Hrvatske i osobe s odobrenim stalnim boravkom u RH s prebivalištem u Gradu Zagrebu koje su nesposobne za samostalan život i rad i nemaju sredstava za uzdržavanje, imaju pravo na obvezno zdravstveno osiguranje kao osigurane osobe na temelju rješenja koje donosi Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, ako pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi. Zdravstvena zaštita ostvaruje se sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13, 98/19, 33/23) i Pravilniku o mjerilima i postupku za utvrđivanje nesposobnosti za samostalan život i rad i nedostatak sredstava za uzdržavanje za osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj kojima se zdravstvena zaštita ne osigurava po drugoj osnovi (Narodne novine 39/02).

Tijekom 2022. godine obuhvaćeno je prosječno mjesečno 2 217 korisnika. Na dan 31.12.2022. pravo je ostvarilo 2 194 korisnika (1 158 muškarca i 1 036 žena) od čega je 956 korisnika u dobi 65 i više godina.

Podmirenje pogrebnih troškova

Podmirenje pogrebnih troškova iz proračuna Grada Zagreba osigurava se za osobe koje su preminule na području Grada Zagreba ili izvan područja Grada Zagreba, a u trenutku smrti su imale prijavljeno prebivalište na području Grada Zagreba, ukoliko su ispunjeni uvjeti propisani Odlukom o socijalnoj skrbi. Tijekom 2022. godine zaprimljeno je ukupno 70 zahtjeva od čega je pozitivno riješeno 29 zahtjeva (26 u cijelosti i 3 djelomično), 34 je obvezu preuzeo netko drugi (čl. obitelji, HZSR Služba Grada Zagreba, dr.), a 7 zahtjeva je odbijeno.

Izdavanje mišljenja za dodjelu gradskih stanova u najam izvan liste reda prvenstava

Sukladno Odluci o najmu stanova (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/09, 3/12, 15/12, 22/13, 11/20, 27/21 – pročišćeni tekst) Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom izdaje obrazložena mišljenja o zdravstvenim i socijalnim uvjetima života na zahtjev građana koji su u potrebi stambenog zbrinjavanja a ispunjavaju propisane uvjete. U razdoblju od 01. siječnja do 31. prosinca 2022. godine zaprimljeno je 38 zahtjeva za izdavanje obrazloženog mišljenja za dodjelu gradskih stanova u najam izvan liste reda prvenstva te je

izdano 25 obrazloženih mišljenja, 6 zahtjeva je odbijeno jer nisu bili zadovoljeni uvjeti propisani čl. 7. navedene Odluke dok je za 7 podnositelja postupak i dalje u tijeku.

Nadalje, tijekom 2022. godine realizirana su prava sukladno Odluci o novčanoj pomoći hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata povodom blagdana Uskrsa i Božića (Službeni glasnik 4/19) te je obuhvaćeno 765 korisnika (408 korisnika povodom blagdana Uskrsa i 357 povodom blagdana Božića). Temeljem Odluke o socijalnoj skrbi, tijekom 2022. godine 43 je korisnika ostvarilo pravo naknadu za troškove stanovanja korisnicima prava na novčanu naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/ aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba: 20.798.750,39 eura odnosno 156.708.184,44 kuna.

Mjera 2.

Proširenje obuhvata korisnika prava na naknadu za troškove stanovanja

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Ranije navedenim izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi u 2022. godini (izmjene Odluke navedene u Mjeri 1.) osim uvođenja novih novčanih naknada uvedene su i promjene:

- Izmjene naziva „novčane pomoći“ u „novčane naknade“ te naziva „pomoći u naravi“ u „socijalne usluge“. Smještaj i prava koja su ranije bila u kategoriji „drugi oblici pomoći“ (pomoć u kući, savjetovanje sa stručnom podrškom i podmirenje pogrebnih troškova) svrstani su u kategoriju „socijalne usluge“.
- Novčane naknade i socijalne usluge, uz dosadašnje kategorije korisnika, mogu ostvariti i stranci pod privremenom zaštitom i članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u RH.
- Usklađene su odredbe o pravu na naknadu za troškove stanovanja s izmjenama u Zakonu o socijalnoj skrbi prema kojem se pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje u visini od najmanje 30 % iznosa ZMN priznate samcu odnosno kućanstvu. Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje: kućanstvu, korisniku ZMN, u visini do 30 % iznosa ZMN; samcu, korisniku ZMN, u visini do 40 % iznosa ZMN.
- Pravo na podmirenje troškova ogrjeva na drva korisnicima ZMN više nije propisano kao zasebno pravo i ne vrši se jednokratnom isplatom novčanog iznosa, već ga korisnici prava naknade za troškove stanovanja ostvaruju u okviru naknade za troškove stanovanja isplatom u jednakim mjesečnim iznosima.
- Pravo na naknadu za troškove stanovanja korisnicima prava na novčanu naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji ostvaruju hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji kojima je pravo na novčanu naknadu za nezaposlene branitelje iz Domovinskog rata priznato sukladno zakonu kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Mjera 3.

Unapređenje podrške za korisnike socijalne skrbi - samce

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Tijekom 2022. godine pravo je ostvarilo prosječno mjesečno 1 762 nositelja prava **od čega je 1 252 nositelja prava u statusu samca**, a 510 nositelja prava živi u obitelji.

Pravo na naknadu za troškove stanovanja je pravo propisano Zakonom o socijalnoj skrbi čije je provođenje u nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Tijekom izvještajnog razdoblja

donesen je novi Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine 18/22) i Izmjene i dopune Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 46/22 i 119/22) kojim su izmijenjene odredbe o naknadi za troškove stanovanja. **Samcima je priznato pravo na naknadu za troškove stanovanja u visini do 40% iznosa ZMN** (sukladno čl. 42. Zakona o socijalnoj skrbi, pravo na naknadu za troškove stanovanja jedinica lokalne samouprave dužna je priznati u visini od najmanje 30 % iznosa ZMN priznate samcu odnosno kućanstvu).

Mjera 4.

Osiguravanje pomoći u namirnicama i osnovnim higijenskim potrepštinama osobama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

Nositelji: OCD, Caritas ZN, HCK – GDCK Zagreb

Sunositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Caritas ZN prikuplja humanitarnu pomoć i dijeli je socijalno ugroženim obiteljima i pojedincima koji se nalaze u evidenciji Caritasa ZN. Različiti su donatori koji donacijama proizvoda osiguravaju potrebne namirnice i dodatno podržavaju rad socijalne samoposluge. Caritas ZN osigurava prostor, prijevoz donirane robe, djelatnike i volontere za dopremu, sortiranje i podjelu artikala, te djelatnike za rad stručne službe koji utvrđuju kriterije i potrebe korisnika i brinu se za pravednu i transparentnu podjelu doniranih artikala. Cilj djelovanja je poboljšanje osnovnih i egzistencijalnih uvjeta života za socijalno ugrožene pojedince i obitelji s područja Grada Zagreba pružanjem besplatne materijalne pomoći u prehrambenim artiklima i higijenskim potrepštinama. Tijekom 2022. godine vršila se priprema i podjela paketa hrane s osnovnim prehrambenim namirnicama te podjela kruha i peciva, a sukladno zaprimljenim donacijama, sezonsko voće i povrće, mliječni proizvodi i dr. Također se korisnicima pružala savjetodavna i informativna pomoć u ostvarivanju socijalnih prava. Financijska potpora za određeni fond namirnica u socijalnom dućanu osigurala se kroz projekt „Socijalna košarica 2022“ – koji je sufinancirao Grad Zagreb i kroz jednokratnu financijsku pomoć za nabavu prehrambenih proizvoda od grada Sveta Nedelja. Pomoć u namirnicama i higijenskim potrepštinama tijekom 2022. godine primilo ukupno 3 098 korisnika.

Tijekom 2022. godine **HCK - GDCK Zagreb** realizirao je podjelu prehrambenih i higijenskih potrepština u prostorima Socijalnog dućana za 815 korisnika.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba: 10.617,38 eura/80.000,00 kn

Mjera 5.

Osiguravanje energetske pomoći za korisnike prava na naknadu za troškove stanovanja

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

U Proračunu Grada Zagreba za 2022. godinu osigurana su sredstva za nabavu energetske pomoći za korisnike prava na naknadu za troškove stanovanja.

Projekt „Smanjenje energetske siromaštva“ imao je za cilj smanjenje energetske siromaštva u kućanstvima, a koja su koristila pomoći socijalne skrbi temeljem Odluke o socijalnoj skrbi. Provedbom projekta nastojalo se poboljšati kvalitetu života korisnika kao i povećanje energetske učinkovitosti kućanstava korištenjem jednostavnih mjera energetske učinkovitosti (prvenstveno putem energetske pomoći). Ukupna vrijednost 1 energetske pomoći

paketa: 20,57 eura odnosno 155,00 kn. Sadržaj paketa: 10 štednih žarulja, 1 analogni termometar te 4 x po 6 m trake za brtvljenje prozora i/ili vrata.

Sredstvima osiguranima za navedeni Projekt u 2022. godini nabavljeni su artikli te su složeni „energetski paketi“ za planirane korisnike: 202 obitelji s maloljetnom djecom - korisnici novčane naknade za troškove stanovanja; 72 korisnika novčane naknade korisnicima prava na nacionalnu naknadu za starije osobe; 100 korisnika novčane naknade osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja; 32 korisnika novčane naknade korisnicima prava na doplatu za djecu. Podjela energetskih paketa je organizirana u prostoru Grada Zagreba, Vukovarska 235, dana 29. i 30. ožujka 2023. godine te je do kraja ožujka 2023. godine paket preuzeo 171 korisnik.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

U Proračunu Grada Zagreba u 2022. godini utrošeno je 11.315,86 eura/85.259,38 kn.

Mjera 6.

Osiguravanje pomoći i podrške građanima u kriznim situacijama

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za mjesnu samoupravu, civilnu zaštitu i sigurnost

Sunositelji: OCD i nadležna gradska upravna tijela

Sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb dužni su osigurati u kriznim situacijama obiteljima s maloljetnom djecom smještaj u slučaju kada obitelj nije u mogućnosti sama osigurati smještaj. Grad Zagreb je tijekom 2022. godine u svrhu osiguranja kriznog smještaja za obitelji s maloljetnom djecom osigurao smještaj za ukupno 61 osobu (29 osoba smješteno u Hostel Arena, a 28 osoba u objektu HCK GDCK Zagreb u Kosnici). Grad Zagreb je izradio Protokol o postupanju u kriznim situacijama (interni).

Aktivnosti Caritasa ZN: raseljenim osobama iz Ukrajine pružena je pomoć u obliku smještaja, prehrane, odjeće, obuće i drugih egzistencijalnih potreba te psihosocijalna podrška i pomoć u cilju integracije 494 raseljene osobe u novu sredinu. Također im je pružena pomoć pri regulaciji statusa i boravka, ostvarivanju prava na novčanu pomoć te zdravstvenu skrb i njegu. U suradnji s HZZ Područna služba Zagreb te obrtnicima i poduzetnicima, pružena je pomoć pri zapošljavanju, a socijalna služba pružila im je pomoć i podršku pri upisu djece u vrtić i školu uz produženi boravak. Svima je omogućeno i učenje hrvatskog jezika u školi stranih jezika.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba: 94.838,41 eura/ 714.560,00 kuna.

2. OSIGURATI KVALITETU, DOSTUPNOST I RAZNOVRSNOST SOCIJALNIH USLUGA TE SOCIJALNIM ULAGANJEM OMOGUĆITI PUNU PARTICIPACIJU GRAĐANA GRADA ZAGREBA U DRUŠTVU

Mjera 1.

Uključivanje što više djece u programe predškolskog odgoja i obrazovanja u dječjim vrtićima Grada Zagreba u cilju smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti

Nositelj: Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade

Sukladno Odluci o načinu ostvarivanja prednosti pri upisu djece i mjerilima za naplatu usluga dječjih vrtića Grada Zagreba od roditelja - korisnika usluga (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/11, 19/11 i 15/12), od 1. siječnja 2013. iznos sudjelovanja u ekonomskoj cijeni redovitog 10-satnog programa za djecu roditelja/skrbnika s prebivalištem u Gradu Zagrebu određuje se prema prihodovnom cenzusu. Taj iznos ovisi o prosječnom mjesečnom prihodu po članu zajedničkog kućanstva ostvarenom u prethodnoj godini umanjenom za iznos poreza i prireza, iznos plaćen za rate stambenog kredita za nekretninu kojom se rješava stambeno pitanje obitelji i iznos plaćen za slobodno ugovorenu najamninu za potrebe stanovanja obitelji u stambenom prostoru najmodavca. Iznosi plaćanja za roditelje/skrbnike su 19,91 eura odnosno 150,00 kn, 39,82 eura odnosno 300,00 kn, 59,73 eura odnosno 450,00 kn ili 79,63 eura odnosno 600,00 kn mjesečno. U 2022. godini više od 30 % roditelja u Gradu Zagrebu sudjelovalo je u cijeni dječjeg vrtića s mjesečnim iznosom 0 - 150 kuna. Sukladno ranije navedenoj Odluci roditelji/skrbnici ostvaruju pravo na olakšice s osnove broja djece u obitelji - korisnika redovitog programa, samohranosti, invalidnosti i prava obitelji na ZMN u sustavu socijalne skrbi. Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade utvrđuje pravo na oslobođanje, odnosno smanjivanje obveze sudjelovanja roditelja/skrbnika u cijeni programa za posebne slučajeve izvan utvrđenog sustava olakšica (u suradnji sa HZSR Služba Grada Zagreba).

Tijekom 2022. godine pravo na olakšice u plaćanju redovitog programa gradskog dječjeg vrtića ostvarili su roditelji/skrbnici s ukupno **5.587** djece.

Nadalje, Grad Zagreb je kao nositelj projekta, u partnerstvu sa 33 gradska dječja vrtića provodio je projekt "Korak u dječji vrtić - za dobrobit djeteta i razvoj potencijala - KUĆICA" do 1. rujna 2022. godine. Cilj Projekta bio je povećanje sudjelovanja predškolske djece iz skupina u socioekonomski nepovoljnom položaju u predškolskim programima u svrhu smanjenja rizika ranog napuštanja školovanja te rizika od siromaštva i socijalne isključenosti.

SREDSTVA utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

- Za ostvarivanje prava na olakšice roditeljima/skrbnicima u plaćanju redovitog programa gradskog dječjeg vrtića u 2022. godini utrošeno je: 15.610.964,28 eura/117.620.810,37 kuna.
- Za projekt "Korak u dječji vrtić - za dobrobit djeteta i razvoj potencijala - KUĆICA" u 2022. utrošeno je - sukladno Odluci o sufinanciranju projekta sufinanciran u maksimalnom iznosu prihvatljivih troškova u visini od 368.149,27 eura odnosno 2.773.820,66 kuna od kojih su bespovratna sredstva iznosila 184.073,00 eura odnosno 1.386.901,33 kune, uz stopu vlastitog sufinanciranja 50%.

Mjera 2.

Poticanje učinkovitog i ravnopravnog sudjelovanja djece u odgojno - obrazovnom procesu

Nositelj: Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade

U 2022. godini nastavilo se s osiguravanjem pomoćnika u nastavi/stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama kroz 2 izvora financiranja: proračuna Grada Zagreba i ESF.

Sukladno članku 99. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine 126/12) te Izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj

i srednjoj školi (Narodne novine 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 151/22) Državnom pedagoškom standardu osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (63/08) i Izmjenama i dopunama Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine 90/10), Pravilniku o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (Narodne novine 102/18, 59/19 i 22/20), u rad škola uključuju se pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici radi uspostave jednako kvalitetnih uvjeta obrazovanja za sve učenike sukladno njihovim sposobnostima i programu koji samostalno svladavaju u primarnoj sredini. Pomoćnici u nastavi /stručni komunikacijski posrednici sa školama sklapaju neki od ugovora: ugovor o radu, ugovor o djelu, ugovor o obavljanju studentskog posla, ugovor o volontiranju i dr., na određeno i nepuno radno vrijeme, najdulje do kraja nastavne godine.

U osnovnim i srednjim školama Grada Zagreba zaposleno je još 724 pomoćnika u nastavi i 17 stručnih komunikacijskih posrednika za 800 učenika čiji se rad financira **isključivo iz proračuna Grada Zagreba**

Sveukupno:

- broj pomoćnika u nastavi/stručnih komunikacijskih posrednika u osnovnim i srednjim školama: **1164 pomoćnika u nastavi i 20 stručnih komunikacijskih posrednika**
- broj učenika u osnovnim i srednjim školama kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik: – **1285 učenika u OŠ i SŠ iz proračuna Grada**
- broj osnovnih i srednjih škola u kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik: - **146 OŠ i SŠ- financiranje PUN-a iz proračuna Grada**

PROJEKT - „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV“

Četvrta faza projekta pod nazivom „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV“ u 60 osnovnih i 2 srednje škole-partneri Grada Zagreba provodila se do kraja mjeseca kolovoza 2022. Projektom je bio obuhvaćen rad 442 pomoćnika u nastavi/stručnih komunikacijskih posrednika za potrebe 471 učenika. Ukupna vrijednost ovog projekta iznosila je 2.657.561,3 eura odnosno 20.023.395,60 kuna, od čega su bespovratna sredstva iz ESF 2.189.926,3 eura 16.500.000,00 kuna uz sufinanciranje Grada Zagreba od 467.634,96 eura odnosno 3.523.395,60 kuna.

PROJEKT - „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza V“

Grad Zagreb je 4. srpnja 2022. godine poslao prijavu na Javni poziv za dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava Ministarstva znanosti i obrazovanja objavljenom u okviru ESF, Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014-2020., u okviru „Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, faza V.“ Cilj Projekta je osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama. Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici sklapaju ugovore o radu sa školama na određeno vrijeme, a neto satnica iznosi 3,98 eura odnosno 30,00 kuna. Ukupna vrijednost Projekta iznosi 2.663.573,9 eura odnosno 20.068.697,40 kuna. Ukupni prihvatljivi troškovi iznose 2.663.573,9 eura odnosno 20.068.697,40 kuna. Bespovratna

sredstva koja će Gradu Zagrebu kao korisniku biti dodijeljena iz ESF iznose 2.189.926,3 eura odnosno 16.500.000,00 kuna, dok će Grad Zagreb sufinancirati Projekt u iznosu od 473.647,54 eura odnosno 3.568.697,40 kuna. U Projektu, kao partneri, sudjeluje 61 osnovna škola i 4 srednje škole s područja Grada Zagreba u kojima se kroz izvještajno razdoblje uključilo 443 pomoćnika u nastavi za potrebe 485 učenika. Razdoblje provedbe Projekta je od 1. kolovoza 2022. do 1. kolovoza 2023.

PROJEKT FAZA IV.

- broj pomoćnika u nastavi/stručnih komunikacijskih posrednika u osnovnim i srednjim školama uključenih u projekt „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV“: **442 (435 OŠ i 7 SŠ)**
- broj učenika u osnovnim i srednjim školama kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik uključen u projekt „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV“: **471 (464 OŠ i 7 SŠ)**
- broj osnovnih i srednjih škola u kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik uključenih u projekt „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV“: **62 (60 OŠ i 2 SŠ)**

PROJEKT- FAZA V.

- broj pomoćnika u nastavi/stručnih komunikacijskih posrednika u osnovnim i srednjim školama uključenih u projekt „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza V“: **443 (429 OŠ i 14 SŠ)**
- broj učenika u osnovnim i srednjim školama kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik uključen u projekt „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza V“: **485 (470 OŠ i 15 SŠ)**
- broj osnovnih i srednjih škola u kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik uključenih u projekt „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza V“: **65 (61 OŠ i 4 SŠ)**

Nastava za učenike pripadnike nacionalnih manjina

U izvještajnom razdoblju u **osnovne škole** Grada Zagreba uključeno je **1 492** učenika pripadnika nacionalnih manjina, od toga **585** učenika pripadnika romske nacionalne manjine (podaci bez umjetničkih škola). Sukladno članku 30. Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine 63/08 i 90/10) u 11 OŠ organizirali su se sljedeći modeli organiziranja i provođenja nastave za učenike pripadnike nacionalnih manjina: OŠ Ivana Gundulića, Zagreb, Gundulićeva 23a (Model B i C za učenike pripadnike mađarske nacionalne manjine, model C za učenike pripadnike ruske nacionalne manjine, model C za učenike pripadnike poljske nacionalne manjine te model C za učenike pripadnike srpske nacionalne manjine), OŠ dr. Ivana Merza, Zagreb, Ul. F. Račkoga 4 (Model C za učenike pripadnike albanske nacionalne manjine), OŠ Tituša Brezovačkoga, Špansko 1 (Model C za učenike pripadnike albanske nacionalne manjine); OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića, Zagreb, Bogišićeva 13 (Model C za učenike pripadnike češke i ukrajinske nacionalne manjine); OŠ Nikole Tesle, Matetićeve 67 (Model C za učenike pripadnike makedonske nacionalne manjine); OŠ Augusta Harambašića, Harambašićeva 18 (Model C za

učenike pripadnike makedonske nacionalne manjine); OŠ Hugo Kon, Trg Katarine Zrinske 2 (Model C za učenike pripadnike židovske nacionalne manjine); OŠ Žitnjak, Zagreb, I. Petruševac 1 (Model C bosanskog jezika i kulture za učenike pripadnike bošnjačke nacionalne manjine); OŠ Borovje, Zagreb, Davora Zbiljskog 7 (Model C bosanskog jezika i kulture za učenike pripadnike bošnjačke nacionalne manjine); OŠ Jabukovac, Zagreb, Jabukovac 30 (Model C za učenike pripadnike ruske nacionalne manjine); OŠ Prečko, Dekanići 6 (Model C za učenike pripadnike srpske nacionalne manjine).

Odgoj i obrazovanje pripadnika nacionalne manjine provodi se u **srednjim školama** s nastavom na jeziku i pismu kojim se služe pod uvjetima i na način propisan posebnim programom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. U izvještajnom razdoblju u srednjim školama Grada Zagreba nastavu je pohađalo 649 učenika pripadnika nacionalnih manjina, od toga 106 učenika pripadnika romske nacionalne manjine (podaci bez glazbenih i plesnih škola). U učeničkim domovima je smješteno ukupno 90 učenika pripadnika nacionalnih manjina, od čega su 3 pripadnika romske nacionalne manjine. Sukladno članku 43. Državnoga pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine 63/08) i Izmjenama i dopunama Državnoga pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine 90/10) u X. gimnaziji "Ivan Supek" provodi se Model C organiziranja i provođenja nastave za učenike pripadnike češke nacionalne manjine (7 učenika), u I. gimnaziji Model C organiziranja i provođenja nastave za učenike pripadnike mađarske (9 učenika) i makedonske nacionalne manjine (9 učenika), u Srpskoj pravoslavnoj općoj gimnaziji "Kantakuzina Katarina Branković" s pravom javnosti provodi se Model A organiziranja i provođenja nastave za učenike pripadnike srpske nacionalne manjine (75 učenika) i u Islamskoj gimnaziji dr. Ahmeda Smajlovića, Model C organiziranja i provođenja nastave za učenike pripadnike bošnjačke nacionalne manjine (17 učenika) i u Gimnaziji Lucijana Vranjanina Model C organiziranja i provođenja nastave za učenike koji uče slovenski jezik (5 učenika).

Sveukupno broj uključenih učenika pripadnika nacionalnih manjina u odgojno-obrazovni sustav: **2 141 učenika osnovnih i srednjih škola**

Produženi boravak

Program produženog boravka u izvještajnom razdoblju organiziran je za **15 231** učenika u **705** skupina u 111 OŠ kojima je osnivač Grad Zagreb i 4 privatne vjerske škole i 1 OŠ kojoj je osnivač Zagrebačka županija.

U školskoj godini 2022./2023. (kraj 2022. godine) program je povećan za 612 učenika i povećan za 31 odgojno-obrazovnu skupinu u odnosu na školsku godinu 2021./2022., odnosno povećan je za 44 OŠ, 10 758 učenika i 526 odgojno-obrazovnih skupina u odnosu na školsku godinu 1996./1997. kada je Grad Zagreb preuzeo financiranje ovog programa od Ministarstva znanosti i obrazovanja. Također, Grad Zagreb već sedmu godinu zaredom sufinancira rad dvoje učitelja u dvije odgojno-obrazovne skupine za 46 učenika koji imaju prebivalište u Gradu Zagrebu, a pohađaju OŠ Velika Mlaka kojoj je osnivač Zagrebačka županija. Sredstva za sufinanciranje ove aktivnosti osigurana su unutar Glave 00901. u iznosu od 40.500,00 eura. Nastava za učenike u odgojno-obrazovnim skupinama produženog boravka organizirala se u prijemodnevnom satima, a ostale aktivnosti nakon završetka redovite nastave. Dnevno trajanje produženog boravka je od 12 do 17 sati, a škole ga usklađuju s potrebama zaposlenih roditelja

te svojim organizacijskim, kadrovskim i prostornim uvjetima. Sveukupno broj djece uključenih u Program produženog boravka u osnovnim školama Grada Zagreba: **15 231 učenika**.

Nabava školskih udžbenika

Budući da se sredstva za nabavu udžbenika za učenike OŠ osiguravaju u državnom proračunu, Grad Zagreb je sukladno Programu javnih potreba u osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju Grada Zagreba za 2022. (Službeni glasnik 31/21), radi zaštite standarda učenika i njihovih roditelja, za školsku godinu 2022./2023. osigurao druge obrazovne materijale koji su besplatni za: učenike OŠ kojima je osnivač Grad Zagreb (111 redovnih OŠ i 4 OŠ za učenike s teškoćama u razvoju), učenike privatnih OŠ (11 škola) koje organiziraju odgojno-obrazovni rad na području Grada Zagreba, učenike ustanova u sustavu socijalne skrbi (3 ustanove), učenike OŠ izvan Grada Zagreba koji imaju prebivalište na području Grada Zagreba. Nabavljeno je 611183 komada drugih obrazovnih materijala za ukupno 65 225 učenika OŠ Grada Zagreba te učenika OŠ izvan Grada Zagreba koji imaju prebivalište u Gradu Zagrebu. Sukladno Programu javnih potreba u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju Grada Zagreba za 2022. (Službeni glasnik Grada Zagreba 31/21), Grad Zagreb je, radi zaštite standarda učenika i njihovih roditelja, za školsku godinu 2022./2023. osigurao nabavu školskih udžbenika koji su besplatni za: učenike SŠ kojima je osnivač Grad Zagreb (57 SŠ: 20 gimnazija, 35 strukovnih škola, 1 umjetničke škole - Škole primijenjene umjetnosti i dizajna te 1 ustanove za učenike s teškoćama u razvoju), učenike privatnih SŠ (24 srednje škole) koje organiziraju odgojno-obrazovni rad na području Grada Zagreba), učenike ustanova u sustavu socijalne skrbi (3 ustanove), učenike SŠ izvan Grada Zagreba koji imaju prebivalište na području Grada Zagreba. Nabavljeno je 207790 komada udžbenika i drugih obrazovnih materijala za ukupno 35 788 učenika SŠ Grada Zagreba te učenika SŠ izvan Grada Zagreba koji imaju prebivalište u Gradu Zagrebu. Udžbenički naslovi usklađeni su s Katalogom odobrenih udžbenika za osnovnu školu, gimnazije i srednje strukovne škole za šk. god. 2022./2023. Ministarstva znanosti i obrazovanja. Sveukupno broj učenika kojima su osigurani drugi obrazovni materijali: **65 225 učenika osnovnih škola**. Broj učenika srednjih škola kojima su osigurani udžbenici: **35 788 učenika srednjih škola**.

Prehrana učenika

Sve OŠ dužne su osigurati prehranu učenika. U zagrebačkim OŠ sufinancirala se prehrana za oko **44 300 učenika**. Za učenike u produženom boravku škola je bila dužna organizirati mogućnost konzumacije triju obroka: mliječnog obroka, ručka i užine. Ručak i užina u pravilu se organiziraju za učenike uključene u program produženog boravka. Učenici koji ostvaruju pravo na besplatne obroke, a nisu uključeni u produženi boravak, mogli su konzumirati besplatni ručak i užinu ako je to škola mogla organizirati. Cijena mliječnog obroka iznosila je 0,66 centi odnosno 5,00 kuna, ručka 1,19 eura odnosno 9,00 kuna, a užine 0,33 centi odnosno 2,50 kuna. Učenici su ostvarivali pravo na sufinanciranje cijene obroka, sukladno utvrđenim kriterijima i mjerilima iz **Programa javnih potreba u osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju Grada Zagreba za 2022. (Službeni glasnik Grada Zagreba 31/21)**. Razlika sredstava do utvrđene pune cijene besplatnih i sufinanciranih obroka, školi se doznacavala iz proračunskih sredstava. Ostvarivanje prava na sufinanciranje školske prehrane ostvarivali su svi učenici/korisnici prava, na sljedeće načine:

A - PRAVO NA BESPLATNI MLIJEČNI OBROK, RUČAK I UŽINU OSTVARUJU:	
- učenici korisnici zajamčene minimalne naknade ili obitelji učenika koje ostvaruju navedeno pravo;	
- učenici čiji su roditelji nezaposleni i redovno su prijavljeni Zavodu za zapošljavanje ili posljednja dva mjeseca nisu primili plaću (odnosi se na oba roditelja, odnosno samohranog roditelja);	
- djeca invalidi III. i IV. kategorije;	
- djeca invalida Domovinskog rata;	
- djeca osoba s invaliditetom (100 % i 90 %).	

B - Učenici koji su primali **dječji doplat** imali su pravo na sufinancirani mliječni obrok, ručak i užinu, **uz uvjet da su uključeni u produženi boravak**. Sufinanciranje cijene mliječnog obroka ove kategorije korisnika prehrane provodilo se na temelju rješenja, uvjerenja ili potvrde HZMO o pravu na dječji doplat na način prikazan u tablici.

B - SUFINANCIRANJE OBROKA ZA UČENIKE KOJI PRIMAJU DJEČJI DOPLATAK						
KATEGORIJA KORISNIKA koji ostvaruju dječji doplat po Zakonu o doplatku za djecu (Narodne novine 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12 i 82/15)	MLIJEČNI OBROK		RUČAK (uz uvjet uključanja u produženi boravak)		UŽINA (uz uvjet uključanja u produženi boravak)	
	POPUST	CIJENA (euro)	POPUST	CIJENA (euro)	POPUST	CIJENA (euro)
po članku 17. stavku 1., članku 21. stavku 1. i članku 21. stavku 2. (osnovica članak 17. stavak 1.) i članku 22. Zakona o doplatku za djecu	86 %	0,09	85,56 %	0,17	20 %	0,27
po članku 17. stavku 2. i članku 21. stavku 1. i članku 21. stavku 2. (osnovica članak 17. stavak 2.) Zakona o doplatku za djecu	65 %	0,23	63,89 %	0,43		
po članku 17. stavku 3. i članku 21. stavku 1. i članku 21. stavku 2. (osnovica članak 17. stavak 3.) Zakona o doplatku za djecu	50 %	0,33	50 %	0,60		

Učenici koji su primali dječji doplat, a nisu uključeni u program produženog boravka, ostvarivali su pravo na sufinanciranje prehrane za ručak po cijeni od 0,86 centi odnosno 6,50 kuna, a užinu po cijeni od 0,27 centi odnosno 2,00 kune, ako je to škola mogla organizirati.

C - SUFINANCIRANJE OBROKA ZA OSTALE UČENIKE IZVAN A ILI B KRITERIJA					
MLIJEČNI OBROK		RUČAK (uz uvjet uključanja u produženi boravak)		UŽINA (uz uvjet uključanja u produženi boravak)	
POPUST	CIJENA (euro)	POPUST	CIJENA (euro)	POPUST	CIJENA (euro)
30 %	0,46	27,78 %	0,86	20 %	0,27

Za ostale učenike škola je mogla organizirati konzumaciju ručka po cijeni od 1,19 eura odnosno 9,00 kn i užine po cijeni od 0,33 kn ako zadovoljava sve prostorne i materijalne uvjete, ima adekvatnu kuhinjsku opremu i opremu za serviranje hrane te ako ima dovoljan broj zaposlenika. Učenici su se uključivali u besplatnu ili sufinanciranu prehranu od datuma kad je OŠ zaprimila dokumentaciju, a ne od datuma na rješenju, uvjerenju ili potvrdi o pravu na dječji doplat, odnosno rješenju ili uvjerenju o pravu korištenja socijalne pomoći ili drugim uvjerenjima. Učenicima s teškoćama u posebnim razrednim odjelima, sufinancirala se razlika

u cijeni prehrane u odnosu na sufinanciranu prehranu prema Odluci Ministarstva znanosti i obrazovanja o kriterijima za financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala te sufinanciranja prehrane učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim programima za tekuću školsku godinu, a sukladno kriterijima sufinanciranja pod A, B i C ovog programa.

Roditelj učenika plaćao je cijenu prehrane mjesečno, temeljem evidencije škole o broju konzumiranih obroka i uplatnica koje izdaju škole. Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade utvrđivao je pravo na oslobođanje, odnosno smanjivanje obveze sudjelovanja roditelja u cijeni programa za posebne slučajeve izvan utvrđenog sustava olakšica, a na osnovi obrazloženog zahtjeva škole u suradnji sa HZSR Službom Grada Zagreba, zdravstvenim i drugim nadležnim ustanovama. Škola je bila obvezna u svim slučajevima primjenjivati kriterije i mjerila zadana ovim programom.

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade doznačivao je OŠ Velika Mlaka razliku sredstava do punog iznosa za sufinanciranje prehrane učenika s prebivalištem u Gradu Zagrebu uključenih u program produženog boravka u OŠ Velika Mlaka, mjesečno na temelju obrazloženog zahtjeva Škole.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba:

- za pomoćnike u nastavi u OŠ ukupno 3.094.819,95 eura odnosno 23.317.920,95 kuna;
- za pomoćnike u nastavi u SŠ ukupno 359.258,71 eura odnosno 2.706.834,72 kuna;
- Program produženog boravka: 10.935.257,65 eura odnosno 82.391.696,80 kuna
- nabava drugih obrazovnih materijala za učenike osnovnih škola: 5.595.496,40 eura odnosno 42.159.267,60 kuna
- nabava udžbenika za učenike SŠ: 2.734.502,67 eura odnosno 20.603.110,36 kuna
- sufinancirana prehrana u OŠ: 3.175.821,07 eura odnosno 23.928.223,88 kuna

Iz drugih izvora:

U 2022. za Projekt „Pomoćnici u nastavi /stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV.“ Utrošeno je 1.902.273,64 eura odnosno 14.332.680,74 kuna: od navedenog iznosa, iz proračuna Grada Zagreba u 2022. godini osigurano je 566.031,2 eura odnosno 4.264.762,07 kn, a iz europskih sredstava 1.336.242,4 eura odnosno 10.067.918,67 kuna. Projekt je završio u 2022. godini.

U 2022. za Projekt „Pomoćnici u nastavi / stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza V.“ utrošeno je 733.831,29 eura odnosno 5.529.051,84 kuna koje se odnose na EU sredstva. Projekt se provodi i tijekom 2023. godine.

Mjera 3.

Osiguravanje dostupnosti i kvalitete obrazovanja kroz stipendiranje različitih kategorija korisnika

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Značajna potpora procesu obrazovanja i pripremi za tržište rada, odnosi se na stipendiranje učenika i studenata. Grad Zagreb dodjeljuje pet vrsta Stipendija učenicima i studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija te studentima ostalih godina studija. U

listopadu 2021. donesene su nove Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente temeljem kojeg su raspisani Natječaji za navedene kategorije (Odluka o stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine, Odluka o stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa, Odluka o stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom, Odluka o stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente koji se obrazuju za deficitarna zanimanja i Odluka o stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente za izvrsnost, Službeni glasnik Grada Zagreba 26/21, 25/22).

Natječaji za dodjelu Stipendije Grada Zagreba za učenike i studente koji se obrazuju za deficitarna zanimanja objavljeni su 26. studenoga 2021., a rok za podnošenje prijava bio je 27. prosinca 2021. Natječajima je bilo određeno da će se dodijeliti: 114 stipendija učenicima srednjih škola, 13 stipendija studentima koji su prvi puta upisali prvu godinu studija i 41 stipendija studentima ostalih godina studija. Ukupno 168 stipendija. Na Natječaje se prijavilo ukupno 329 kandidata od čega 223 učenika, 13 studenata koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 93 studenata ostalih godina studija. U školskoj/akademske godini 2021./2022. dodijeljene su ukupno 169 stipendije od čega 115 učenicima, 9 studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 45 studentima ostalih godina. Za Stipendiju Grada Zagreba za učenike i studente koji se obrazuju za deficitarna zanimanja u 2022. utrošeno je 991.137,53 eura /7.463.265,61 kuna.

Natječaji za dodjelu Stipendije Grada Zagreba za učenike i studente za izvrsnost objavljeni su 26. studenoga 2021., a rok za podnošenje prijava bio je 27. prosinca 2021. Natječajima je bilo određeno da će se dodijeliti: 120 stipendija učenicima srednjih škola, 25 stipendija studentima koji su prvi puta upisali prvu godinu studija (24 stipendije studentima znanstveno-istraživačkih studija i 1 stipendija studentima umjetničkih studija) i 75 stipendija studentima ostalih godina studija (72 stipendije studentima znanstveno-istraživačkih studija i 3 stipendije studentima umjetničkih studija). Ukupno 220 stipendija. Na Natječaje se prijavilo ukupno 806 kandidata od čega 266 učenika, 75 studenata koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 465 studenata ostalih godina studija. U školskoj/akademske godini 2021./2022. dodijeljene su ukupno 223 stipendije od čega 122 učenicima, 25 studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 76 studentima ostalih godina. Za Stipendiju Grada Zagreba učenike i studente za izvrsnost u 2022. utrošeno je 2.618.868,46 eura/19.720.079,52 kuna.

Natječaji za dodjelu Stipendije Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa objavljeni su 26. studenoga 2021., a rok za podnošenje prijava bio je 27. prosinca 2021. godine. Natječajima je bilo određeno da će se dodijeliti: 50 stipendija učenicima srednjih škola, 12 stipendija studentima koji su prvi puta upisali prvu godinu studija (11 stipendija studentima znanstveno-istraživačkih studija i 1 stipendija studentima umjetničkih studija) i 36 stipendija studentima ostalih godina studija (35 stipendija studentima znanstveno-istraživačkih studija i 1 stipendije studentima umjetničkih studija). Ukupno 98 stipendija. Na Natječaje se prijavilo ukupno 338 kandidata od čega 210 učenika, 29 studenata koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 99 studenata ostalih godina studija. U školskoj/akademske godini 2021./2022. dodijeljeno je ukupno 99 stipendija od čega 51 učenicima, 11 studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 37 studentima ostalih godina. Za Stipendiju Grada Zagreba učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa u 2022. utrošeno je 485.341,31 eura/3.654.620,13 kuna.

Natječaji za dodjelu Stipendije Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine objavljeni su 26. studenoga 2021., a rok za podnošenje prijava bio je 27. prosinca 2021. godine. Natječajima je bilo određeno da će se dodijeliti: 85 stipendija

učenicima srednjih škola, 3 stipendije studentima koji su prvi puta upisali prvu godinu studija i 9 stipendija studentima ostalih godina studija (8 stipendije studentima znanstveno-istraživačkih studija i 1 stipendija studentima umjetničkih studija). Ukupno 97 stipendija. Na Natječaje se prijavilo ukupno 94 kandidata od čega 80 učenika, 5 studenata koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 9 studenata ostalih godina studija. U školskoj/akademskoj godini 2021./2022. dodijeljene su ukupno 86 stipendije od čega 72 učenicima, 5 studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 9 studentima ostalih godina. Za Stipendiju Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine u 2022. utrošeno je 368.651,02 eura/2.775.942,18 kuna.

Natječaji za dodjelu Stipendije Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom objavljeni su 26. studenog. 2021. godine, a rok za podnošenje prijave je bio 27. prosinac 2021. Natječajima je bilo određeno da će se dodijeliti: 65 stipendija učenicima srednjih škola, 10 stipendija studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija (9 stipendija studentima znanstveno-istraživačkih studija i 1 stipendija studentima umjetničkih studija) i 30 stipendija studentima ostalih godina studija (29 stipendija studentima znanstveno-istraživačkih studija i 1 stipendijama studentima umjetničkih studija). Ukupno 105 stipendija. Na Natječaj se prijavilo ukupno 118 kandidata od čega 64 učenika, 8 studenata koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 46 studenata ostalih godina studija. U školskoj/akademskoj godini 2021./2022. dodijeljena je ukupno 101 stipendija od čega 60 učenicima, 4 studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija i 36 studentima ostalih godina. Jedna studentica je nastavila koristiti Stipendiju, budući da je navedeno pravo ostvarila prije izmjene Odluke o dodjeli Stipendije Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom iz 2017. godine, kada je uvedena obveza godišnje prijave na natječaj. Za Stipendiju Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom u 2022. utrošeno je 489.467,28 eura/3.617.918,65 kuna.

SREDSTVA utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba:

Ukupno: 4.944.465,61 eura/37.231.826,09 kuna

Mjera 4.

Provedba programa zdravstvenih nadstandarda u promicanju zdravlja i edukaciji, prevenciji i ranoj dijagnostici bolesti te liječenju i medicinskoj rehabilitaciji

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: zdravstvene ustanove kojih je osnivač Grad Zagreb, zdravstvene ustanove na području Grada Zagreba, specijalne bolnice/lječilišta za medicinsku rehabilitaciju, OCD

S ciljem podizanja kvalitete života u dijelu koji se odnosi na zdravstveni status Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom upućuje hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata te članove obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na dvotjedno bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom u ugovorna lječilišta i/ili specijalne bolnice, a sve troškove medicinske rehabilitacije i smještaja u cijelosti snosi Grad Zagreb. Medicinska rehabilitacija odvijala se kroz 7 termina od rujna do kraja prosinca 2022. Navedeni Ured organizira i preventivne sistematske preglede za hrvatske branitelje i članove obitelji smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata s prebivalištem u gradu Zagrebu. Sistematski pregled je ciljano namijenjen ranom otkrivanju plućnih i srčanih bolesti te

prevenciji najčešćih malignih bolesti. U 2022. medicinsku rehabilitaciju koristilo je 50 osoba (38 HRVI i 12 članova obitelji), a sistematski pregledi nisu se provodili.

SREDSTVA utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba:

Ukupno: 25.954,00 eura/195.551,00 kn

Mjera 5.

Poticanje uključivanja volontera u rad s osobama u povećanom riziku

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: Zaklada "Zajednički put", domovi za starije osobe čiji je osnivač Grad Zagreb, OCD

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u 2022. godini sufinancirao je 5 programa/projekta organizacija civilnog društva koje programski djeluju u korist osoba starije životne dobi, a kojima se potiče volontiranje. U sufinancirane programe/projekte bila su uključena 192 volontera od čega 172 žene i 20 muškaraca, a direktna podrška volontera pružena je za 673 korisnika.

Vezano uz programe/projekte organizacija civilnog društva koje djeluju na području unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom sufinancirana su 3 programa/projekta. Program „Od jutra do sutra“, Udruge invalida rada Zagreba kojim se, između ostaloga, promovira volonterstvo (uključivanjem 32 volontera u Program ostvareno ukupno 1017 volonterskih sati). Kroz program prijavili su se volonterski projekti na Nacionalnu platformu za volontiranje „Volonterka“, ostvarila se suradnja s Volonterskim centrom Zagreb, prijavile su se volonterske aktivnosti Udruzi Studentski katolički centar Palma, objavljivali su volonterski projekti na društvenim mrežama te su se dodijelile godišnje nagrade UIR Zagreba "Naj volonter". Nadalje, sufinanciran je „20. Festival jednakih mogućnosti“, Društva tjelesnih invalida, u sklopu kojeg su osobe s invaliditetom kroz izravnu uključenost u glazbeno-scenski, likovni i sportski program Festivala aktivno sudjelovale u kulturnom životu zajednice, promičući vlastite kreativne sposobnosti. Cjelokupna provedba projekta počiva na volonterskom angažmanu, a aktivnosti usmjerene k mobilizaciji i pripremi volontera uključivale su suradnju sa zagrebačkim fakultetima u pronalasku volontera te edukaciju volontera u nekoliko područja. Ukupno je u provedbi projekta sudjelovalo 89 volontera te su svi prošli edukaciju. U okviru programa/projekta „Naprijed uz konja“, Udruge „Jedni za druge“, koji se provodio u cilju unaprjeđenja kvalitete rehabilitacijskog procesa djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom jačalo se njihovo tjelesno, psihološko i socijalno zdravlje a volonteri su sudjelovali u većini aktivnosti (praćenje napretka korisnika, terapijsko jahanje, posjete kulturnim ustanovama i sportskim zbivanjima, organizacija Dana obiteljskog druženja, kreativne radionice za djecu s teškoćama u razvoju i različite promotivne aktivnosti). Ukupno 31 volonter odradio je sveukupno 3538 volonterskih sati.

Zaklada „Zajednički put“ tijekom 2022. godine realizirala je 2 projekta (15 volonterskih programa) u kojima je bilo uključeno ukupno 38 volontera (34 žene i 5 muškaraca, 32 volontera radno aktivne dobi te 6 volontera starije životne dobi) te je kroz ove aktivnosti pružena podrška volontera za ukupno 233 korisnika. Izrađena je i baza volontera (38 volontera).

Caritas ZN informira i potiče osobe u riziku na uključivanje u rad kroz socijalnu službu koja redovito informira osobe u riziku o mogućnostima volontiranja i tako ih potiče na socijalno uključivanja i radne aktivnosti (npr. starije osobe), pomoć u naravi (volonteri pomažu tijekom podjela, razvrstavaju namirnice i odjeću po policama te održavaju radne prostorije), tehničku

službu (volonteri pomažu prilikom istovara/utovara robe, sortiranja i slaganja namirnica) i pomoć u kući gdje se uključuju i kao volonteri pružaju podršku starijim i nemoćnim korisnicima, obavljaju za njih kupovinu namirnica, nabavku lijekova, sudjeluju kao pratnja kod odlaska liječniku ili provode s njima slobodno vrijeme kroz druženje i šetnje. Kroz sufinancirane programe/projekte i aktivnosti tijekom 2022. godine bilo je uključeno 30 volontera, u većem dijelu su to bile osobe starije životne dobi uključene u pružanje podrške starijim i nemoćnim osobama, a mladi su bili uključeni u kratkotrajnu i konkretnu pomoć u vidu održavanju kućanstva korisnicima ili/i dostavu paketa na kućne adrese. Za 3 856 korisnika programa/projekata je pružena podrška od strane volontera. Caritas ZN ima kreiranu bazu volontera u kojoj vodi evidenciju o volonterima koji su volontirali ili još uvijek volontiraju te ova baza koristi prilikom provođenja akcija i odabira volonterskih pozicija te pri koordinaciji i pisanju potrebnih statističkih izvještaja. Kroz ovu bazu je tijekom 2022. godine aktivno djelovao 171 volonter, korisnicima je darovano 8 148 volonterskih sati. Šira javnost upoznata je s volonterskim aktivnostima putem mrežnih stranica (www.czn.hr) i Facebook stranice, putem TV i radio emisija te uz pomoć lokalnih volonterskih centara. Od ožujka 2022. godine Caritas ZN član je Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva, a svoj rad kao i mogućnosti volontiranja prezentira i učenicima i studentima (Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta, Učiteljskog fakulteta, Privatne srednje škole Zrinski, Studijskog centra socijalnog rada) te im kroz uključivanje i pružanje podrške prilikom volontiranja omogućuje iskustvo u radu s korisnicima.

U Domovima za starije osobe čiji je osnivač Grad Zagreb provodile su se brojne aktivnosti promicanja i poticanja volontiranja: Dom za starije osobe Centar (u daljnjem tekstu: Dom Centar), u partnerstvu sa umjetničkom organizacijom „Binocular teatar“ te Napretkovim kulturnim centrom provodili su projekt „Smijeh kao lijek – program za aktivne umirovljenike“, sufinanciran sredstvima iz ESF, u kojem su sudjelovali volonteri između 18-25 godina, a čiji je cilj bio doprinijeti smanjenju osjećaja usamljenosti i isključenosti osoba starije životne dobi. Zajedničke volonterske aktivnosti i to kreativne radionice, društvene igre, bojenje vanjskih prostora doma i druge zabavne sadržaje provodile su se u sklopu akcije „72 sata bez kompromisa“; u akciju volonterskog božićnog uređivanja prostora Doma Centar bili su uključeni volonteri Iskon Hr (korporativno volontiranje); kroz Projekt „Geronto zajednica – razvoj paketa socijalnih usluga za samostalan život u zajednici“ i uslugu dnevnog boravka za korisnike iz lokalne zajednice provodile su se radno okupacijske aktivnosti u koje su bili uključeni i volonteri; druženje s korisnicima oboljelima od demencije realizirano je u suradnji sa studentima 5. godine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; volonteri Klaunovi doktori 2 puta mjesečno obilazili su korisnike doma; a s korisnicima su se družili i volonteri - učenici I privatne gimnazije. Ostvareno je sudjelovanje na nacionalnoj Konferenciji o volontiranju zaposlenika u organizaciji Volonterskog Centra Zagreb, konferenciji u organizaciji „Crvenih noseva“ te jednom okruglom stolu. Usluge su pružene za ukupno 75 korisnika, u aktivnosti je bilo uključeno 50 volontera, provedeno je 6 oglasa za volontiranje i 20 razgovora sa kandidatima za volontiranje. U Domu za starije osobe Peščenica (u daljnjem tekstu: Dom Peščenica) na aktivnostima volontiranja ostvarena je suradnja sa Grafičkom školom u Zagrebu i Medicinskim fakultetom u Zagrebu (Studentska sekcija za psihijatriju) u sklopu koje su studenti bili uključeni u pomoć i podršku korisnicima oboljelima od demencija (projekt „Kap naše dobrote u Vaše živote“). U aktivnosti je bilo uključeno ukupno 10 učenika Grafičke škole i 20 studenata Medicinskog fakulteta, a kroz aktivnosti volontera pružena je podrška za 30

korisnika. Izrađena je baza volontera. U Domu za starije osobe Trnje (u daljnjem tekstu: Dom Trnje) u aktivnosti volontiranja uključeno je 7 volontera (među kojima su 2 umirovljenika) te je podrška pružena za ukupno 30 korisnika i izrađena baza volontera. Medijska vidljivost aktivnosti u domovima za starije osobe realizirala se kroz medijske aktivnosti (HRT, emisija Treća dob, Z1 emisija Mirovinski odrezak, Katolički radio, dr.).

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba: 71.120,31 eura/535.856,00 kn

Mjera 6.

Osiguravanje slobodnih aktivnosti za djecu i odrasle u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: Gradski ured za kulturu, međugradsku i međunarodnu suradnju i civilno društvo, Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade, domovi socijalne skrbi, OCD, HCK – GDCK Zagreb.

U 2022. godini putem Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Sektora za socijalnu zaštitu, kroz Program financiranja udruga iz područja prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži sufinancirano je 7 programa/projekta u čije aktivnosti je bilo uključeno ukupno 1127 korisnika. Putem Sektora za branitelje sufinancirano je 19 programa/projekata organizacija civilnog društva koje programski djeluju u području razvoja slobodnih aktivnosti – kulturnih, sportskih i edukacijskih aktivnosti za osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u koje je bilo uključeno ukupno 1 059 (odraslih) članova udruga proisteklih iz Domovinskog rata. Nadalje, putem Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom aktivnosti za djecu izložene riziku od siromaštva i socijalne isključenosti osigurale su se i putem osiguranja besplatnog ljetovanja koje se osiguralo za ukupno 258 djece iz obitelji slabijeg imovinskog stanja i 37 djece hrvatskih branitelja. (financijski pokazatelji prikazani u mjeri 1). U sklopu aktivnosti pomoći u učenju za djecu izloženu riziku od siromaštva i socijalne isključenosti Savjetovalište Luka Ritz provodio je Program „Družim se i učim – program pomoći i podrške u učenju“ s ciljem pružanja pomoći i podrške djeci i mladima u svladavanju školskog gradiva. Kroz aktivnosti programa radi se i na jačanju samopouzdanja, kao i razvijanju komunikacijskih, socijalnih i životnih vještina kod djece. Program je namijenjen učenicima OŠ i SŠ koji kroz individualan i grupni rad s volonterima razvijaju osobne kapacitete u vidu boljeg školskog uspjeha te uspješnijeg svakodnevnog funkcioniranja. Svim korisnicima programa omogućava se uključivanje u savjetodavni rad sa stručnom osobom prema procijenjenoj potrebi. Ukupno je bilo uključeno 24 korisnika i ostvareno ukupno 355 radnih sati.

U 2022. godini većina organiziranih sportskih natjecanja, sufinanciranih temeljem Programa javnih potreba u sportu za 2022. godinu (Službeni glasnik Grada Zagreba 31/21), mogla se gledati besplatno. Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade u 2022. nije imao mogućnost pružanja jednokratne financijske pomoći udrugama te je predmetne aktivnosti financirao isključivo kroz navedeni Program javnih potreba u sportu za 2022. godinu kroz koji se sufinanciraju savezi koji se bave sportskom rekreacijom, sportom osoba s invaliditetom, sportom gluhih, školskim sportom i sveučilišnim sportom. Svi navedeni savezi organiziraju programe koji su besplatni za građane. Jedan od osnovnih ciljeva utvrđenih programom za proteklo razdoblje bio je usmjeren na kontinuirano uključivanje što većeg broja djece i mladeži

u sportske programe. Navedeno se ostvarivalo kroz aktivan rad sportskih škola, školskih sportskih klubova, programa „Odmorko“ za vrijeme školskih praznika te sudjelovanjem u sustavu natjecanja OŠ i SŠ i studenata. Ljetni program „Sport za sve“ okupljao je rekreativce na 30-tak lokacija koji su se bavili aktivnostima: redovno tjelesno vježbanje na otvorenom, Aqua aerobik na jezeru Jarun, škola rolanja, škola jahanja za djecu s posebnim potrebama, dječja natjecanja, badminton, škola tenisa za djecu, planinarske ture na Sljeme, ljetna škola gimnastike, nordijskog hodanja i Zumba fitness. Također, Zagrebački savez za sportsku rekreaciju „Sport za sve“ je u suradnji s mjesnom samoupravom organizirao i provodio programe tjelesne aktivnosti na 42 lokacije sa 91 grupom korisnika, posebice za osobe starije životne dobi i žene. Provodio se i program nordijskog hodanja 1x tjedno na 3 lokacije. Za osobe s invaliditetom organizirale su se različite rekreativne aktivnosti (Univerzalna parasportska škola za djecu i mlade te sportska škola za djecu s oštećenjem sluha.). Ustanova Upravljanje sportskim objektima organizirala je besplatno plivanje za osobe s invaliditetom na zagrebačkim bazenima. Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade je, kroz djelovanje Odjela za mlade, putem Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga mladih ili udruga za mlade, dodijelio financijska sredstva nizu udruga mladih koje se bave bilo socijalnom isključenošću mladih, s posebnim naglaskom na pružanje izravne i neizravne pomoći u stjecanju vještina bitnih za zapošljavanje, snalaženje u suvremenom društvu, umrežavanje mladih putem sportskih aktivnosti te davanje podrške i pomoći mladima s posebnim potrebama. Ukupno su za oko 1 200 mladih putem 7 udruga mladih osigurani različiti kulturni i sportski sadržaji. Financirano je 12 projekata udruga mladih koji programski djeluju u području razvoja slobodnih aktivnosti – kulturnih, sportskih i edukacijskih aktivnosti za osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, broj korisnika uključenih u navedene programe/projekte i aktivnosti iznosi oko 3 300 korisnika. Broj učenika uključenih u program Odmorko iznosi 14884, broj učenika na natjecanjima 17 191, Univerzalna parasportska škola obuhvatila je 65 djece i mladih, broj djece u sportskoj školi za djecu s oštećenjem sluha iznosi 50, broj sudionika u programu „Sport za sve“ u mjesnoj samoupravi 1 500, a za program nordijskog hodanja 200 sudionika. Ljetni program okupio je oko 5 000 sudionika. U programu korištenja bazena za osobe s invaliditetom zabilježen je dolazak 786 korisnika.

SREDSTVA utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

763.899,3 eura / 5.755.599,26 kn

Iz Proračuna Grada Zagreba ukupno: 672.851,45 eura / 5.069.599,26 kn

Mjera 7.

Senzibilizacija mladih za društveno korisno učenje u svrhu smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti na području Grada Zagreba

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade, srednje škole na području Grada Zagreba, OCD, akademska zajednica

Društveno korisno učenje je nastavna metoda koja studentima omogućava da znanje i vještine stečene na akademskom kolegiju primjenjuju na razvoj projekta kojim se rješava neki društveni problem, s ciljem obogaćivanja procesa usvajanja znanja kroz kritičko promišljanje o složenim uzrocima društvenih problema i međusobnu suradnju na zajedničkom projektu (Mikelić Preradović, 2009). Za praćenje visokog školstva, pa tako i aktivnosti društveno

korisnog učenja na zagrebačkim fakultetima nadležno je Sveučilište u Zagrebu. U nastavi visokog obrazovanja je eksperimentalno uvedeno 2006. godine na diplomskom studiju te se i dalje uspješno održava. Suvremeni pristup naglašava razvoj kritičkog mišljenja i praktičnog iskustva u obrazovanju. Društveno korisno učenje razlikuje se od volontiranja jer osigurava kritičko mišljenje i produbljuje akademsko znanje studenata, ali i od prakse jer se, osim primjene stečenih znanja i vještina, usmjerava i na usvajanje novih znanja i vještina, a sve to na podjednaku korist studenata i društvene zajednice. Pri Sveučilištu u Zagrebu osnovan je i Ured za društveno korisno učenje 7. siječnja 2019. godine s ciljem pružanja podrške društveno korisnom učenju kao pedagoškom pristupu koji obuhvaća i razvija građanski angažman u visokom obrazovanju te obogaćuje proces usvajanja znanja kroz kritičko promišljanje o složenim uzrocima društvenih problema i međusobnu suradnju na zajedničkom projektu.

Društveno korisni projekti koji su imali učinak na smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti koji su se provodili u srednjim školama Grada Zagreba:

Projekt - izvannastavna aktivnost **"Kultura turizma"** za učenike SŠ kojima turizam i ugostiteljstvo nisu primarni predmeti, a koji se provodi u suradnji s Turističkom zajednicom Grada Zagreba od školske godine 2010./2011. Ovim projektom mlade se nastoji uključiti u sudjelovanje u programima zaštite okoliša i životne sredine, podizanja kvalitete življenja, očuvanja etnološkog, povijesnog i kulturnog nasljeđa, podizanja razine gostoljubivosti te stvaranja klime dobrodošlice, što bi dugoročno trebalo ostaviti traga na zagrebačkom turizmu te gospodarskom razvoju grada Zagreba. Svake godine, tijekom jednosemestralne izvannastavne aktivnosti, učenici odabranih zagrebačkih SŠ imaju zadatak, u dogovoru s voditeljima projekata, osmisliti i realizirati "projekte" s turističkom tematikom. Projekt "Kultura turizma" teorijskom i praktičnom edukacijom mladih ima za cilj poboljšati percepciju Zagreba kao turistički atraktivne destinacije, stvoriti svijest o postojanju odgovornosti u ponašanju prema gradu i turistima, ali i podići razinu razumijevanja o tome da su svi lokalni stanovnici, a samim time i učenici, značajni dionici uspješnosti Zagreba kao turističke destinacije. U školskoj godini 2022./2023. u program je uključeno ukupno 5 SŠ Grada Zagreba.

Nagrada „Professor Balthazar“ ustanovljena je od školske godine 2018./2019. kojom se nagrađuju škole, učenici i njihovi učitelji/nastavnici mentori u OŠ i SŠ koji su u prethodnoj školskoj godini osvojili prvo, drugo ili treće mjesto na državnim natjecanjima iz znanja u pojedinom nastavnom predmetu ili interdisciplinarnom području. Uz iskazivanje priznanja školama, učenicima i njihovim mentorima za postizanje izvrsnih rezultata na državnom natjecanju, svrha je dodjeljivanja Nagrade potaknuti zainteresirane darovite učenike na stjecanje dodatnih znanja u nekom nastavnom predmetu ili području te motivirati škole za uključivanje učenika i mladih u zajedničke aktivnosti koje će pridonijeti ugledu škole i razvoju svakog pojedinog uključenog učenika te mentora na dodatni rad s darovitim učenicima. Državna natjecanja iz nastavnih predmeta i područja te smotre na državnoj razini navedeni su u *Katalogu natjecanja i smotri učenika i učenica osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske*. Natjecanja je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a organizira ih i provodi Agencija za odgoj i obrazovanje. O područjima i drugim kategorijama natjecanja za koje se dodjeljuje Nagrada Professor Balthazar te o visini nagrada za učenike i mentore odlučuje gradonačelnik posebnim aktima. Zaključkom gradonačelnika Grada Zagreba od 23. veljače 2022. godine

ukupno 310 zagrebačkih učenica i učenika i 226 njihovih mentorica i mentora iz ukupno 96 zagrebačkih OŠ i SŠ, od čega 50 OŠ, nagrađeno je nagradom „Professor Balthazar“ za uspjehe na državnim natjecanjima u školskoj godini 2020./2021. Zagrebačke učenice i učenici na državnim natjecanjima u školskoj godini 2020./2021. ostvarili su ukupno 122 prvih, 105 drugih te 92 treća mjesta. Iznosi nagrada po osvojenim mjestima navode se u spomenutom Zaključku, a Grad Zagreb za spomenutu je nagradu dobitnicama i dobitnicima isplatio ukupno 101.665,67 eura/ 766.000,00 kn. Sredstva za nagradu isplaćena su krajem ožujka, no s obzirom na tada još uvijek aktualnu pandemiju i važeće epidemiološke upute, svečana ceremonija dodjele nagrade „Professor Balthazar“ nije održana.

Školska shema voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda je projekt koji se financira sredstvima Europske unije i Državnog proračuna Republike Hrvatske. Republika Hrvatska od 2013. provodi Školsku shemu kao mjeru namijenjenu učenicima OŠ i SŠ u svrhu: promoviranja pravilnih prehrambenih navika s ciljem povećanja udjela voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u svakodnevnoj prehrani kako bi se smanjio rizik od razvoja nezaraznih kroničnih bolesti u odrasloj dobi; oblikovanja prehrambenih navika djece i ograničenja unosa hrane s visokim sadržajem masti, šećera i soli te omogućavanja školskoj djeci dodatnog obroka svježeg voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda. Voće i povrće nudi se učenicima u OŠ i SŠ, a mlijeko i mliječni proizvodi učenicima od 1. do 8. razreda OŠ. U školskoj godini 2022./2023. Školska shema se provodi sukladno Pravilniku o provedbi Nacionalne strategije za provedbu školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda od školske godine 2017./2018. do 2022./2023. (Narodne novine 93/21, 16/22 i 97/22). U okviru sheme učenicima se nudi voće, povrće, mlijeko i mliječni proizvodi kao zaseban obrok, neovisno o obroku u okviru školske prehrane. Obrok voća i povrća i/ili mlijeka i mliječnih proizvoda omogućen je učenicima svih razreda OŠ na području Republike Hrvatske.

U Gradu Zagrebu u školskoj godini 2022./2023. u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda sudjeluje **60 redovitih OŠ i 2 OŠ za djecu s teškoćama u razvoju**. U projektu sudjeluje 37 162 učenika u konzumaciji voća i povrća te 32 842 učenika u konzumaciji mlijeka i mliječnih proizvoda. Rashodi za realizaciju ovog programa iznose 360.430,00 eura te su ista planirana od strane proračunskih korisnika unutar izvora 5.6.1. Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava. Nadalje, **11 SŠ** (5 635 učenika) te **3 učenička doma** (288 učenika), kojima je osnivač Grad Zagreb, sudjeluje u Školskoj shemi voća i povrća. Rashodi za realizaciju ovog programa iznose 52.460 eura te su planirani od strane proračunskih korisnika unutar izvora 5.6.1. Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava.

Grad Zagreb ponudio je u 2022. godini srednjim školama, kojima je osnivač, novi fakultativni predmet pod nazivom **Škola i zajednica** koji su zajednički razvili Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za studije mira i konflikata Sveučilišta u Rijeci te Prva riječka hrvatska gimnazija. Predmet Škola i zajednica utemeljen je na pristupima aktivnog poučavanja i učenja s naglaskom na istraživačko učenje i predlaganje konstruktivnih rješenja usmjerenih prema osobnoj i društvenoj dobrobiti te unapređenju okruženja u kojem učenici žive i odrastaju. U implementaciji ovog programa u školskoj godini 2022./2023. sudjeluje 36 SŠ, 848 učenika te 54 nastavnika. Drugi program građanskog odgoja i obrazovanja uveden je kao pilot projekt pod nazivom **ZAG - Zajednica aktivnih građana** koji se provodi kao izvannastavna

aktivnost u OŠ i SŠ (manji broj srednjih škola). Cilj ovog programa je pripremiti i osnažiti učenike za aktivno i odgovorno djelovanje u demokratskoj zajednici. Osim samog angažmana učenika na rješavanju problema u zajednici, aktivnosti građanskog odgoja i obrazovanja doprinose i izgradnji tolerantnijih i demokratičnijih sociopolitičkih stavova među ovom populacijom. Jedna od dimenzija ovog programa odnosi se na jačanje kognitivnih, komunikacijskih i socijalnih vještina poput vještina kritičkog i analitičkog mišljenja, vještina slušanja i opažanja te vještina suradnje i rješavanja sukoba.

Povjerenstvo za izvannastavnu aktivnost "Građanski odgoj i obrazovanje" u OŠ i SŠ Grada Zagreba pripremio je prijedlog kurikuluma te u školskoj godini 2022./2023. u pilot projektu sudjeluje 28 škola (25 osnovnih i 3 srednje škole), 664 učenika te 42 nastavnika.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz proračuna Grada Zagreba: 165.141,89 eura /1.244.261,57 kn

Mjera 8.

Poticanje jačanja financijske pismenosti kod osoba koje su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: OCD, financijski savjetnici

Radionice financijske pismenosti tijekom 2022. godine održavale su se kroz programe udruga proisteklih iz Domovinskog rata s ciljem poboljšanja osnovnog financijskog stanja braniteljske populacije za 62 hrvatska branitelja i člana njihovih obitelji. Održane su ukupno 4 radionice financijske pismenosti.

Također, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom organizirao je u Prihvatištu za beskućnike Gradskog društva HCK GDCK Zagreb u 2022. godini radionice financijskog opismenjavanja u suradnji sa „Društvom Klijent“ (radionice održane tijekom svibnja i lipnja 2022.) Ukupno je održano 6 radionica u kojima je sudjelovalo 20-ak korisnika ovog Prihvatišta. Društvo Klijent radionice je provelo volonterski.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba: 12.000,00 kn/1.592,67 euro

Mjera 9.

Zbrinjavanje i integracija beskućnika putem usluge privremenog smještaja

Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, OCD

Sunositelji: HZSR Služba Grada Zagreba, NZJZ „Dr. A. Štampar“

Prihvatište za beskućnike Caritasa ZN ima kapacitet smještaja za 21 korisnika, uz pružanje usluge smještaja i prehrane (osiguravanjem tri obroka dnevno), mogućnošću održavanja osobne higijene te dostupnošću donirane obuće i odjeće, korisnicima su omogućeni dostojanstveni uvjeti za život. Korisnicima se također pruža psihosocijalna pomoć i podrška pri prevladavanju različitih životnih poteškoća, organiziraju radno-okupacijske aktivnosti i aktivno provođenje slobodnog vremena. Tijekom 2022. godine usluga je pružena za 43 korisnika (od toga 0 žena).

Uz navedeno privremeni smještaj u prenoćište (uključujući pružanje svih propisanih usluga) pruža i HCK – GDCK Zagreb, ukupnog kapaciteta za 130 korisnika. Tijekom 2022. godine uslugu smještaja koristilo je ukupno 223 korisnika (od toga 46 žena).

Od 2022. godine Grad Zagreb sufinancira i rad dva poludnevna boravka za beskućnike koje organiziraju udruge Dom nade – udruga za podršku beskućnicima i ostalim socijalno ugroženim skupinama i Udruga Pet plus. Tijekom 2022. godine u udruzi Dom nade uslugu je koristio ukupno 61 korisnik (od toga 16 žena) dok je u udruzi Pet plus uslugu koristio 81 korisnik (od toga 15 žena).

Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom u suradnji s NZJZ „Dr. A. Štampar“ i HCK – GDCK Zagreb organizirao je besplatno testiranje beskućnika na virus SARS-CoV-2, u svrhu dobivanja EU digitalne COVID potvrde. Besplatno testiranje organiziralo se s ciljem omogućavanja dostupnosti usluga socijalne i zdravstvene skrbi, ali i usluga drugih institucija u kojima beskućnici imaju mogućnost ostvariti svoja prava, budući da je sukladno Odluci Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske od 12. studenog 2021. o uvođenju posebne sigurnosne mjere vezano uz uvođenje EU digitalne COVID potvrde ili drugog odgovarajućeg dokaza o cijepljenju, preboljenu odnosno testiranju, ista neophodna za ulazak u institucije. Ukupno je organizirano dvanaest (12) testiranja. Testiranje se provodilo od 05. siječnja do 22. ožujka 2022. jednom tjedno u vremenu od 12,00 do 15,00 sati. Za vrijeme trajanja aktivnosti besplatnog testiranja beskućnika na virus SARS-CoV-2, u svrhu dobivanja EU digitalne COVID potvrde ukupno je testirano 49 osoba (47 muškaraca i 2 žene).

Od 01. siječnja do 08. svibnja 2022. godine nastavljena je provedba EU projekta „Centar za integraciju“ čiji je nositelj Grad Zagreb. Cilj Projekta je poboljšati perspektivu socijalnog uključivanja za žrtve obiteljskog nasilja (posebice starije žrtve obiteljskog nasilja), beskućnike i ovisnike (posebice branitelje) integrirajući kapacitete ključnih dionika i transfer znanja i usluga u četiri županije: Krapinsko-zagorsku, Karlovačku, Osječko-baranjsku i Šibensko-kninsku. U navedenom razdoblju u projektne aktivnosti individualnog psihološkog savjetovanja, ekonomskog osnaživanja, socijalnog mentorstva, stručne podrške za povezivanje s poslodavcima, učenja pisanja životopisa i motivacijskog pisma, predstavljanja poslodavcu, osobnog planiranja, predstavljanja prava i usluga skrbi za beskućnike (prava iz socijalne skrbi, prava iz zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, prava i naknade u sklopu HZZ, pomoći Grada Zagreba sukladno Odluci o socijalnoj skrbi uključeno je 45 beskućnika.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Ukupno: iz Proračuna Grada Zagreba: 467.103,12 eura /3.519.388,46 kn

Mjera 10.

Stručna podrška korisnicima prava socijalne skrbi koja osigurava Grad Zagreb

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: HZSR Područna služba Zagreb, OCD

Nadalje je u upotrebi bila e-mail adresa racuni.socijala@zagreb.hr otvorena u ožujku 2020. godine, na koju su korisnici prava na naknadu za troškove stanovanja dostavljali uplatnice i druge upite vezane za navedeno pravo. Dostava uplatnica i zahtjeva omogućena je i putem pošte i osobnim dolaskom na adresu Ureda.

Na e-mail adresu umirovljenici@zagreb.hr otvorenu 2021. sugrađani su i dalje dostavljali zahtjeve i ostale upite vezane uz ostvarivanje prava na novčanu pomoć umirovljenicima i prava na novčanu pomoć za plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja korisnicima novčane pomoći umirovljenicima. Isto je omogućeno i putem pošte te osobnim dolaskom u Ured.

Putem e-mail adrese uputnice.prehrana@zagreb.hr Područni uredi Službe Grada Zagreba HZSR-a dostavljali su uputnice za prehranu u pučkoj kuhinji i uputnice za pravo na pomoć u obiteljskim paketima za korisnike koji zatraže ostvarivanje navedenih prava pri HZSR. Time je također smanjena potreba osobnih dolazaka korisnika jer se postojećim korisnicima zaprimanjem uputnice pravo automatski produžuje, a u Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom su trebali osobno doći samo korisnici koji su po prvi puta ostvarivali navedena prava kako bi preuzeli socijalnu iskaznicu odnosno korisnici koji su istu trebali zamijeniti ili izraditi novu uslijed oštećenja ili gubitka.

Također, o svim ostalim pravima propisanim Odlukom o socijalnoj skrbi naši sugrađani su mogli dobiti sve potrebne informacije putem telefona tijekom radnog vremena od djelatnika Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom te je bila omogućena dostava dokumentacije i zaprimanje zahtjeva komunikacijom s djelatnicima putem e-maila i pošte. Korisnici koje nisu bili u mogućnosti komunicirati putem telefona i e-maila i nadalje su osobno dolazili i na taj način realizirali svoja prava uz poštivanje svih epidemioloških mjera i naputaka vezanih uz sprječavanje širenja COVID-19 virusa.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti: redovna djelatnost gradskih upravnih tijela.

Mjera 11.

Poticanje motivacije i interesa teže zapošljivih nezaposlenih osoba za uključivanjem u besplatne programe stjecanja osnovnoškolskog obrazovanja i prvog zanimanja te za uključivanjem u obrazovanje za deficitarna zanimanja u cilju stjecanja novog zanimanja
Nositelj: HZZ - Područna služba Zagreb

Sunositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, HZSR Služba Grada Zagreba

U HZZ Područnoj službi Zagreb tijekom 2022. godine kroz individualno savjetovanje i konzultacije, te na različitim radionicama savjetnici za zapošljavanje informirali su teže zapošljive nezaposlene osobe o mogućnostima uključivanja u obrazovanje u organizaciji HZZ Područne službe Zagreb, u cilju stjecanja drugog zanimanja ili unapređenje postojećih kompetencija. O mogućnostima uključivanja u obrazovanje informirano je više od 2000 teže zapošljivih osoba, te su dodatno uključene na motivacijske radionice u cilju osvježavanja o potrebi obrazovanja i jačanja profesionalnih kompetencija uz napomenu koje prednosti i vrijednosti im donosi stjecanje novog zanimanja. Održana su 22 info seminara na kojima je predstavljeno besplatno obrazovanje za nezaposlene i zaposlene osobe kroz sustav vaučera, te mogućnostima obrazovanja kroz projekte na kojima je prisustvovalo oko 720 osoba.

U 2022. godini u organizaciji HZZ Područne službe Zagreb 193 teže zapošljive osobe uključene su u obrazovanje za deficitarna zanimanja, a obrazovanje je završilo 166 osoba i to kako slijedi: 53 program usavršavanja za poslove voditelja izrade i provedbe projekta financiranih iz EU fondova, 26 osoba program za osposobljavanje za poslove internetskog marketinga, 22 osobe za program usavršavanja za poslove dizajnera korisničkog sučelja, 11 osoba za osposobljavanje za poslove računalnog operatera, zatim osposobljavanje za poslove u zanimanju slastičar, rukovatelj CNC strojem, njegovateljice, pomoćnog kuhara i dr.

Kroz sustav vaučera obrazovanje je završilo 79 teže zapošljivih osoba. Tijekom trajanja obrazovanja polaznici imaju dodatnu podršku savjetnika za zapošljavanje u smislu pomoći i

podrške te praćenja obrazovanja. Također po danu prisutnosti nastave polaznicima je osigurana novčana pomoć i putni troškovi.

Kroz mjeru osposobljavanja na radnom mjestu u obrazovanje su uključene 92 teže zapošljive osobe, koje su radeći na konkretnom radnom mjestu usvajale znanja i vještine posla. U sklopu projekta Zaželi faza II u obrazovanje je uključeno 70 teže zapošljivih žena, koje su se osposobile za: 56 žena za poslove gerontodomačice, 9 žena za cvjećarku i oblikovanje nakita, 2 žene za dadilje i po jedna za njegovateljicu, beračicu ljekovitog bilja i računalnu operaterku.

U pripremnj fazi, te za vrijeme obrazovanja savjetnici s HZZ Područne službe Zagreb zaduženi za obrazovanje redovito surađuju s obrazovnim institucijama vezano za vođenje administrativnih poslova i rješavanja pojedinačnih pitanja po polaznicima. Ukupno je u 2022. godini održano 22 info seminara na kojima je bilo prisutno 720 nezaposlenih osoba, u obrazovanje je iz evidencije nezaposlenih osoba uključena 881 osoba, obrazovanje je završilo 407 osoba, a za 447 osoba obrazovanje je još u tijeku dok je 27 osoba odustalo. Održano je 35 sastanaka s obrazovnim institucijama i obavljeno 15 posjeta nastavi. Od 407 nezaposlenih osoba koje su završile obrazovanje njih 192, odnosno oko 47% su realizirale zapošljavanje.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Redovna djelatnost HZZ Područne službe Zagreb

Mjera 12.

Poticanje poslodavaca za zapošljavanje teže zapošljivih osoba kojima prijeti siromaštvo i socijalna isključenost

Nositelj: HZZ - Područna služba Zagreb

Sunositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, HZSR Služba Grada Zagreba, Obrtnička komora Zagreb

Prilikom prijave potrebe za radnicima poslodavci su od strane savjetnika za zapošljavanje informirani o mogućnosti zapošljavanja teže zapošljivih nezaposlenih osoba. Poslodavci su tijekom 2022. godine na razini Grada Zagreb prijavili 66 938 slobodnih radnih mjesta što je za 14,6% više u odnosu na broj prijavljenih slobodnih radnih mjesta u 2021. godini. Iz evidencije nezaposlenih istovremeno su zaposlene 15 423 osobe što je za 20,5% manje u odnosu na 2021. godinu. S obzirom na strukturu zaposlenih osoba iz evidencije nezaposlenih među ostalim zaposlena je 281 osoba (1,8%) bez završene OŠ i 991 osoba (6,4%) sa završenom OŠ, te 277 osoba (1,8%) koje su bile nezaposlene više od tri godine i 1 512 osoba (9,8%) koje su bile nezaposlene od 1 do tri godine. Iz evidencije nezaposlenih osoba zaposleno je 504 osoba s invaliditetom. Nadalje, HZZ - Područna služba Zagreb ima razvijenu dugogodišnju suradnju s udrugama poslodavaca i različitim komorama, te kroz provedbu različitih aktivnosti nastoji doprinijeti usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada. Kontinuirano se provodi informiranje poslodavaca i nezaposlenih osoba o mogućnostima zapošljavanja kroz mjere aktivne politike zapošljavanja, a informacije su dostupne i na stranici www.mjere.hr. Također se na mjesečnoj razini kroz Izvješća prati provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja. Tijekom 2022. godine održano je devet prezentacija mjera aktivne politike zapošljavanja na kojima je bilo prisutno preko 400 poslodavaca iz različitih djelatnosti. Kroz mjere aktivne politike zapošljavanja u 2022. godini na razini grada Zagreba zaposleno je 1 849 osoba od čega uz potporu za pripravništvo 898 osoba, uz potporu za zapošljavanje 926 osoba, a javni rad 25 osoba. Uz potporu za samozapošljavanje 1 336 nezaposlenih osoba pokrenulo je vlastiti posao.

Statistički pokazatelji HZZ - Područne službe Zagreb u 2022. godini:

- Krajem prosinca 2022. godine u HZZ na razini Grada Zagreba bila je 12 551 nezaposlena osoba, od čega 6 400 žena (ili 51,0%) i 6.151 muškarac (ili 49,0%).
- Prosječan broj evidentiranih nezaposlenih osoba na razini Grada Zagreba za 2022. iznosio je 13 454 osobe, od čega 6 959 žena (ili 51,7%) i 6 495 muškaraca (ili 48,3%).
- Stopa registrirane nezaposlenosti na području Grada Zagreba krajem prosinca 2022. iznosila je 2,6%, dok je krajem prosinca 2021. iznosila 3,0% te imamo pad od 0,4 postotna boda u zadnjih godinu dana.
- Prosječna stopa nezaposlenosti za 2022. godinu za navedeno područje iznosila je 2,8%, a u 2021. godini 3,7% te je prisutan pad od 0,9 postotna boda.
- Broj registriranih nezaposlenih osoba na razini Grada Zagreba krajem prosinca 2022. u padu je za 1,5% u odnosu na prethodni mjesec i za 13,6% također u padu u odnosu na prosinac 2021. godine.
- prosječan broj registriranih nezaposlenih osoba za 2022. godinu također je u padu za 24,3% u odnosu na 2021. godinu.
- Tijekom 2022. godine u evidenciju nezaposlenih HZZ na razini Grada Zagreba novo-prijavljeno je 20 250 osoba što je za 1,1% manje nego u 2021. godini kada je njihov broj iznosio 20 468.
- Poslodavci su tijekom 2022. godine na razini Grada Zagreb prijavili 66 938 slobodnih radnih mjesta što je za 14,6% više u odnosu na broj prijavljenih slobodnih radnih mjesta u 2021. godini (58 387).
- Iz evidencije nezaposlenih istovremeno su zaposlene 15 423 osobe što je za 20,5% manje u odnosu na 2021. godinu.
- Udio registriranih nezaposlenih osoba krajem prosinca 2022. u gradu Zagrebu u odnosu na registrirane nezaposlene osobe u Republici Hrvatskoj (117 816) iznosio je 10,7% i u padu je u odnosu na prethodni mjesec kada je iznosio 11,0%, kao i u odnosu na prosinac 2021. godine kada je bio 11,6%.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Redovna djelatnost HZZ Područne službe Zagreb.

Mjera 13.

Osiguravanje dodjele potpora za razvoj društvenog poduzetništva

Nositelj: Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje

Sunositelj: Zagrebački inovacijski centar d.o.o. (u daljnjem tekstu: ZICER)

Potpore za razvoj društvenog poduzetništva zadane su među mjerama Programa poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu 2019.-2023. (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19). Cilj ove mjere je promicanje i razvoj društvenog poduzetništva i društvenih poduzetničkih inicijativa radi osiguranja društvene kohezije kao i uključivanje u poduzetništvo i tržište rada marginaliziranih, socijalno osjetljivih skupina radi sprječavanja socijalne isključenosti. U tom je smislu izrađen je Pravilnik o dodjeli potpora za razvoj društvenog poduzetništva (Službeni glasnik Grada Zagreba 28/22) kojim je između ostalog propisano kako su korisnici potpora zadruge koje posluju prema Zakonu o zadrugama (Narodne novine 34/11) i Izmjenama i dopunama Zakona o zadrugama (Narodne novine 125/13, 76/14, 114/18 i 98/19) te trgovačka društva čiji su jedini osnivači/članovi društva udruge ili je udruga

većinski vlasnik (minimalno 51%), a moraju djelovati kao društveni poduzetnici koji obavljaju djelatnost proizvodnje i prometa roba, pružaju usluge ili obavljaju umjetničku djelatnost kojom se ostvaruje prihod na tržištu, koja ima povoljan utjecaj na okoliš, doprinosi unapređenju razvoja lokalne zajednice i društva u cjelini.

Namjena i prihvatljivi troškovi za koje se potpore mogu odobriti su: troškovi unutarnjeg uređenja poslovnog prostora, troškovi vezani uz nabavu/prilagodbu opreme, troškovi nabave sirovine i repromaterijala, promotivne aktivnosti te ostali troškovi -troškovi zakupa poslovnog prostora najviše do 20 % od ukupnog iznosa odobrene potpore, trošak bruto plaća najviše do 20 % od ukupnog iznosa odobrene potpore, savjetodavne usluge u svrhu razvoja poslovanja najviše do 10 % od ukupnog iznosa odobrene potpore. Najniži iznos potpore po pojedinom projektu može iznositi 6.636,14 eura /50.000,00 kuna godišnje, a najviši 46.452,99 eura /350.000,00 kuna. Sukladno navedenom Pravilniku, u listopadu 2022. raspisan je Javni natječaj za dodjelu potpora za razvoj društvenog poduzetništva temeljem kojeg je zaprimljeno 13 zahtjeva. U 2022. godini za razvoj društvenog poduzetništva odobrene su 4 potpore u iznosu od 168.200,50 eura odnosno 1.267.306,64 kuna.

Nadalje, Poduzetnički centar - Plavi ured koji djeluje u okviru ZICER-a organizira i provodi različite vrste seminara i stručnih predavanja za razne kategorije poduzetnika, a poduzetnici mogu na jednom mjestu dobiti sve potrebne informacije. Cilj je kroz kvalitetne obrazovne programe prilagođene potrebama određenih ciljnih skupina povećati konkurentne kompetencije poduzetnika. U 2022. godini održano je ukupno 122 edukacijska seminara i predavanja na temu poduzetništva na kojima je sudjelovalo 2 124 polaznika među kojima je bilo 50 hrvatskih branitelja, 45 pripadnika romske nacionalne manjine, 96 osoba s invaliditetom. Međutim, u trenutku pohađanja seminara i predavanja niti jedan od polaznika nije se izjasnio kao društveni poduzetnik s obzirom da se radi o fizičkim osobama koje tek planiraju pokrenuti poduzetničku aktivnost.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba: 187.843,47 eura /1.415.306,62 kuna

Mjera 14.

Javne radne aktivnosti za nezaposlene hrvatske branitelje i nezaposlene građane grada Zagreba

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: HZZ Područna služba Zagreb, Javna ustanova Maksimir, zadruga hrvatskih branitelja, učilišta za obrazovanje odraslih

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom organizira program javnih radnih aktivnosti za hrvatske branitelje i druge nezaposlene građane s prebivalištem u Zagrebu, a koji su evidentirani na HZZ Područnoj službi Zagreb. Sudjelovanjem u ekološkim aktivnostima (održavanje šumskog reda, čišćenje otpada, sadnja i održavanje sadnica, uređenje pješačkih staza), u trajanju od 40 sati nezaposlene osobe stječu pravo na stručno osposobljavanje i usavršavanje (prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju) ili pravo na medicinsku rehabilitaciju u trajanju od 10 dana u lječilištima ili toplicama. Nakon odrađenih ekoloških aktivnosti sudionici se upućuju na upise u odabrane nastavne programe u ugovornim učilištima za obrazovanje odraslih osoba. U 2022. godini u aktivnosti je bilo uključeno ukupno

29 sudionika (nezaposlenih hrvatskih branitelja) od čega je još uvijek 14 osoba u obrazovnom procesu, a preostalih 15 sudionika završilo je obrazovne programe.

Radovi za opće dobro korisnika zajamčene minimalne naknade

Zakonom o socijalnoj skrbi propisano je da je radno sposoban i djelomično radno sposoban samac ili član kućanstva koji je korisnik prava na ZMN dužan odazvati se pozivu Grada Zagreba za sudjelovanje u radovima za opće dobro bez naknade.

Gradonačelnik Grada Zagreba je 18. svibnja 2022. donio Zaključak o organiziranju provođenja radova za opće dobro bez naknade u Gradu Zagrebu, a 02. lipnja 2022. Zaključak o raspisivanju i objavi Javnog poziva za iskazivanje potreba vijeća gradskih četvrti, trgovačkih društava, ustanova i drugih pravnih osoba u kojima Grad Zagreb ima osnivačka prava te ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska sa sjedištem u Zagrebu i gradskih upravnih tijela za korisnicima ZMN za sudjelovanje u radovima za opće dobro bez naknade. Grad Zagreb i HZSR Služba Grada Zagreba (tadašnji Centar za socijalnu skrb Zagreb) dana 01. kolovoza 2022. sklopili su Sporazum o organiziranju provođenja radova za opće dobro bez naknade u Gradu Zagrebu, kojim se uređuju međusobna prava i obveze u provođenju mjere. Sukladno Sporazumu, u 2022. HZSR Služba Grada Zagreba dostavila je popise sa ukupno 245 korisnika koji su u obvezi sudjelovanja u radovima za opće dobro bez naknade, a Grad Zagreb je uputio pisani poziv prema 64 korisnika radi njihovog uključivanja u mjeru.

Na službenoj web stranici Grada Zagreba 4. kolovoza 2022. godine objavljen je Javni poziv za iskazivanje potreba vijeća gradskih četvrti, trgovačkih društava, ustanova i drugih pravnih osoba u kojima Grad Zagreb ima osnivačka prava te ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska sa sjedištem u Zagrebu i gradskih upravnih tijela za korisnicima ZMN za sudjelovanje u radovima za opće dobro bez naknade, na koji su se u 2022. javile 4 pravne osobe.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba: 8.355,54 eura/62.985,00 kuna

3. SUSTAVNA I SVEOBUHVAATNA ISTRAŽIVANJA O KVALITETI ŽIVOTA, DOBROBITI I SOCIOEKONOMSKOM STATUSU OSOBA KOJE SU U NAJVEĆEM RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI U GRADU ZAGREBU ZA STVARANJE UVIDA U POTREBE GRAĐANA

Mjera 1.

Sustavno provođenje istraživanja među skupinama koje su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i stručnjacima koji se bave siromaštvom i socijalnom isključenosti
Nositelji: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, znanstvene institucije

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u okviru provedbe Zagrebačke strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2025. godine, proveo je Istraživanje o socioekonomskom statusu i kvaliteti života građana i građanki Grada Zagreba. Prvi dio istraživanja proveden je od 17. do 31. listopada 2021. godine, a drugi dio od 13. prosinca 2021. do 15. siječnja 2022. godine. Cilj istraživanja bio je dobiti uvid u stvarno stanje i potrebe građana osobito onih izloženih riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Rezultati ovog istraživanja biti će podloga za kreiranje novih ili nadogradnju postojećih programa i mjera socijalne zaštite Grada Zagreba s ciljem poboljšanja kvalitete života i smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti. Rezultati istraživanja prezentirani su na Okruglom stolu „Socijalne usluge u borbi protiv siromaštva“ koji je

organiziran povodom Međunarodnog dana borbe protiv siromaštva, 17. listopada 2022. u Zagrebačkom inovacijskom centru. Ovom prigodom prezentirane su aktivnosti koje Grad Zagreb poduzima s ciljem ublažavanja posljedica siromaštva te je raspravljano o resursima, ulozi i važnosti socijalnih usluga u lokalnoj zajednici u kontekstu ublažavanja siromaštva i socijalne isključenosti.

Vezano uz ostale aktivnosti sustavnog istraživanja stanja i potreba građana, Gradski ured nadležan za socijalnu zaštitu kontinuirano, od 2000. godine, izrađuje **Socijalnu sliku Grada Zagreba** s ciljem praćenja stanja i potreba građana, prvenstveno onih izloženih povećanom riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Svake godine Socijalna slika prezentira se stručnoj i široj javnosti, a u njenu izradu uključuju se znanstvene i stručne institucije odnosno OCD koje se bave ovim područjem. Socijalna slika predstavlja zbir pokazatelja i socijalnih indikatora o kvaliteti života građana, a omogućuje praćenje socijalne situacije i daje pregled socio-demografskih i ekonomskih pokazatelja (stanovništvo, kućanstva i obitelj, stambeni standard, odgoj i obrazovanje, zaposlenost, zdravstvenu i socijalnu zaštitu, suradnju s organizacijama civilnog društva) te je važan temelj za izradu strateških dokumenata Grada Zagreba. Pored pregleda društvenih pokazatelja, Socijalna slika Grada Zagreba od 2012. godine nadalje obrađuje i pojedine aktualne društvene trendove i teme (starije osobe i starenje stanovništva, socijalne inovacije, provedba mjera Europskog stupa socijalnih prava, izazovi nošenja sa socijalnim učinkom COVID-19 krize i potresa i dr.). Socijalna slika omogućuje kvalitetno planiranje socijalnih mjera i intervencija, prepoznaje najugroženije kategorije građana i aktualne potrebe te specifičnosti pojedinih gradskih područja u gradu Zagrebu. U 2022. godini u cilju praćenja socijalnih indikatora i pokazatelja kvalitete života građana grada Zagreba, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u suradnji sa Centrom za razvoj neprofitnih organizacija (CERANEO) i Socijalnim vijećem Grada Zagreba izradili su Socijalnu sliku Grada Zagreba za 2020. - 2021. godinu pod nazivom „Aktualizacija Akcijskog plana Europskog stupa socijalnih prava u urbanom kontekstu“. Javna prezentacija ove Socijalne slike Grada Zagreba okupila je oko 70 stručnjaka/stručnjakinja iz sustava socijalne skrbi, zdravstva, sustava rada i zapošljavanja, organizacija civilnog društva, akademske zajednice te se održala 29. ožujka 2022. u ZICER-u.

Socijalnom slikom Grada Zagreba 2021. – 2022. identificirani su izazovi socijalnog razvoja grada koji predstavljaju značajne rizike, ali i potencijale Grada Zagreba za daljnji razvoj. Među ključnim zaključcima i preporukama su:

- Razvijati stambenu politiku na lokalnoj razini u skladu s prioritetima i načelima Akcijskog plana Europskog stupa socijalnih prava te Europske platforme u borbi protiv beskućništva,
- Uključivati u europske inicijative, programe i projekte usmjerene priuštivom stanovanju i borbi protiv stambene isključenosti,
- Pratiti provedbu Barcelonskih ciljeva glede pružanja usluga obiteljima s predškolskom djecom te ulaganje u daljnji razvoj usluga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja,
- Prevenirati ispadanje iz sustava odgoja i obrazovanja te stvarati sustav praćenja,
- Ulagati u jačanje otpornosti zdravstvenih ustanova, za optimalnu prilagodbu novim izazovima uslijed nastavka Covid-19 pandemije te u pripremi za buduće krize zdravstvenog sustava,

- Unapređivati jednakost pristupa zdravstvenim i uslugama dugotrajne skrbi te javnog prijevoza i javnog prostora, kako bi se smanjile nejednakosti u pristupu pravima,
- Raditi na prevenciji obiteljskog nasilja i nasilja nad ženama na svim društvenim razinama,
- Strateškim pristupom ulaganja u usluge dugotrajne skrbi Grad Zagreb može biti predvodnikom razvoja programa dugotrajne skrbi,
- Ulagati u daljnji razvoj socijalnih usluga te u partnerstvu s organizacijama civilnog društva razvijati programe socijalne politike,
- Nastaviti kontinuirano raspisivati natječeaje usmjerene prema različitim ranjivim skupinama i razvoju civilnog društva kako bi se ostvarilo veće sudjelovanje građana i njihovih organizacija u ostvarivanju dobrobiti na lokalnoj razini.
- Provoditi mjere i aktivnosti Zagrebačke strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2025.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Redovna djelatnost gradskih upravnih tijela

Mjera 2.

Redovito praćenje pokazatelja siromaštva i socijalne isključenosti na području Grada Zagreba

Nositelj: Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje

Aktivnosti:

U 2022. godini Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Sektor za strategijske informacije i istraživanja, Odjel za statističke i analitičke poslove izdao je Statistički ljetopis Grada Zagreba 2022. (71. izdanje) koja predstavlja sadržajno najobuhvatniju statističku publikaciju s višegodišnjim slijedom numeričkih podataka o Gradu Zagrebu.

Sastavni dio podataka navedenog Statističkog ljetopisa Grada Zagreba 2022. čine i podaci o socijalnoj skrbi među kojima su podaci o pokazateljima siromaštva i socijalne isključenosti odnosno stope rizika od siromaštva i osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u gradu Zagrebu.

POKAZATELJI SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI	2021.	2022.
Stopa rizika od siromaštva, %	19,2	18,0
Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, %	20,9	19,9
Osobe u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji (sedam ili više stavki), %	3,5	4,0
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada, %	7,5	6,3
Prag rizika od siromaštva, kune		
Jednočlano kućanstvo	36.461	39.600
Kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece	76.568	83.160
Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera, %		

Socijalni transferi nisu uključeni u dohodak	24,2	22,8
Mirovine i socijalni transferi nisu uključeni u dohodak	40,3	39,8
Stopa rizika od siromaštva određena prema 2012., %	8,2	/
Prosjek raspoloživog dohotka po kućanstvu, kune	117.340	126.399
Prosjek ekvivalentnoga raspoloživog dohotka, kune	66.793	72.546

STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA I OSOBE U RIZIKU OD SIROMAŠTVA ILI SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI PREMA KLASIFIKACIJI HR_NUTS 2021. – HR NUTS 2.					
2021.	Republika Hrvatska	Panonska Hrvatska	Jadranska Hrvatska	Grad Zagreb	Sjeverna Hrvatska
Stopa rizika od siromaštva	19,2	27,0	18,1	11,6	18,5
Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti	20,9	28,6	19,9	13,3	19,8
2022.	Republika Hrvatska	Panonska Hrvatska	Jadranska Hrvatska	Grad Zagreb	Sjeverna Hrvatska
Stopa rizika od siromaštva	18,0	25,9	18,2	9,5	16,0
Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti	19,9	27,8	20,5	11,2	17,3

STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA PREMA DOBI I SPOLU	2021.			2022.		
Dobne skupine	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
Ukupno	19,2	17,2	21,1	18,0	16,0	20,0
0 – 17 godina	17,1	15,8	18,5	16,0	15,7	16,2
18 – 24 godine	15,0	13,6	16,5	12,7	11,8	13,8
25 – 54 godine	13,1	13,9	12,3	11,5	11,5	11,6
55 – 64 godine	21,7	19,9	23,4	18,3	16,8	19,6
65 ili više godina	32,4	25,9	37,0	32,4	26,6	36,5

STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA PREMA TIPU KUĆANSTVA	2021.	2022.
Kućanstva bez uzdržavane djece	23,8	22,1
Jednočlano kućanstvo	47,4	47,8
Muškarci	35,0	35,4
Žene	54,3	54,4
Jednočlano kućanstvo, osoba mlađa od 65 godina	33,9	31,3
Jednočlano kućanstvo, osoba u dobi od 65 ili više godina	55,3	56,5
Dvije odrasle osobe	25,2	23,6

Dvije odrasle osobe, obje mlađe od 65 godina	18,8	15,3
Dvije odrasle osobe, barem jedna u dobi od 65 ili više godina	29,0	28,2
Dvije ili više odraslih osoba	18,1	15,8
Tri ili više odraslih osoba	11,5	8,5
Kućanstva s uzdržavanom djecom	15,1	14,2
Jedan roditelj s jednim ili više uzdržavane djece	37,5	24,9
Dvije odrasle osobe s jednim djetetom	10,4	11,5
Dvije odrasle osobe s dvoje djece	10,1	10,8
Dvije odrasle osobe s troje ili više djece	22,8	23,3
Dvije ili više odraslih osoba s uzdržavanom djecom	14,2	13,7
Tri ili više odraslih osoba s uzdržavanom djecom	14,7	12,2

POKAZATELJI MATERIJALNE DEPRIVACIJE	2021.	2022.
Postotak osoba koje žive u kućanstvu koje:		
– ne mogu si priuštiti adekvatno grijanje u najhladnijim mjesecima, %	5,7	7,0
– ne mogu si priuštiti tjedan dana godišnjeg odmora izvan kuće, %	42,1	41,7
– ne mogu si svaki drugi dan priuštiti obrok koji sadržava meso, piletinu, ribu ili vegetarijanski ekvivalent, %	5,6	6,9
– ne mogu podmiriti neočekivani financijski izdatak, %	46,5	44,8
– kasne s plaćanjem obveza (stambenoga kredita, najamnine, računa za režije ili potrošačkoga kredita), %	16,6	15,7
Mogućnost spajanja kraja s krajem, %		
– vrlo teško	7,8	8,0
– teško	19,5	18,6
– s malim poteškoćama	43,5	42,7
– uglavnom lako	22,3	23,9
– lako	5,4	5,2
– vrlo lako	1,6	1,5
Stopa materijalne i socijalne deprivacije, %	8,4	8,4

Izvor: DZS; Eurostat

4. UNAPREĐENJE SURADNJE KLJUČNIH DIONIKA U PROCESU UNAPREĐENJA MODELA SOCIJALNE ZAŠTITE I SENZIBILIZACIJA JAVNOSTI ZA PROBLEMATIKU SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Mjera 1.

Unapređenje međuresorne suradnje u području borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade, ostala gradska upravna tijela, HZSR Služba Grada Zagreba, OCD, privatni sektor.

Kontinuirana razmjena relevantnih podataka

Nadležna gradska uprava tijela redovito prate pokazatelje siromaštva i socijalne isključenosti koji predstavljaju podlogu za planiranje socijalnih mjera i usluga. Relevantni podaci o prevenciji i suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti rizičnih skupina građana kontinuirano se razmjenjuju u suradnji nadležnog Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade i drugih gradskih upravnih tijela. Suradnja se ostvaruje i sa HZSR Službom Grada Zagreba te OCD koje se bave ovim područjem. Podaci se redovito razmjenjuju i prilikom izrada godišnjih Socijalnih slika Grada Zagreba. U kontinuiranoj razmjeni relevantnih podataka sudjeluje i Caritas ZN koji je kao jedan od najvećih posrednika u lancu doniranja hrane sudjelovao na sastancima s nadležnim Ministarstvom poljoprivrede. Sastanci su bili usmjereni na savjetovanje oko izrade poziva na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava za infrastrukturno opremanje posrednika u lancu doniranja hrane i banke hrane. Dom Centar u partnerstvu sa Gradom Zagrebom, te u suradnji sa Institutom za razvoj tržišta rada i domovima za starije osobe Grada Zagreba, proveo je istraživanje – „Analiza potreba osoba starije životne dobi za uslugama i podrškom u lokalnoj zajednici na području Grada Zagreba“. Cilj istraživanja bio je prikupiti informacije o trenutnoj socio – ekonomskoj situaciji vezano za korištenje socijalnih usluga i drugih usluga u zajednici, potrebama za uslugama i podrškom, prihvatljivog načina pružanja usluga i teme kao što su uvjeti stanovanja, kvaliteta prehrane, obiteljske i druge podrške i dr. U istraživanju je sudjelovalo 500 osoba starije životne dobi. Rezultati istraživanja prezentirani su na okruglom stolu kojeg je Dom Centar organizirao u partnerstvu s Gradom Zagrebom. Također, u cilju kontinuirane komunikacije i razmjene informacija o pružanju usluga u zajednici, vezano za potrebe osoba starije životne dobi u sklopu projekta „Geronto-zajednica – razvoj paketa socijalnih usluga za samostalan život u zajednici“ provodile su se aktivnosti ustrojavanja „mreže koordinacije pružatelja usluga za starije osobe“.

Edukacija ključnih dionika

Tijekom 2022. godine Domovi za starije osobe realizirali su brojne edukativne aktivnosti: Dom Peščenica nastavio je u 2022. godini s provedbom edukativne radionice „Hodalicom kroz loše vijesti“ – predavanja s temom edukacije prepoznavanja lažnih vijesti i dezinformacija za osobe starije životne dobi te edukativnih predavanja pod nazivom „Euro pred vratima“. U Domu za starije osobe Trnje (u daljnjem tekstu: Dom Trnje) osiguravale su se usluge pomoći u kući kroz izvaninstitucionalnu skrb te tribina „Prava i usluge iz sustava

socijalne skrbi“. Edukacija gerontodomaćica i volontera provodila se putem projekta DPP „Psihosocijalnim aktivnostima i edukacijom u zajednici do prevencije institucionalizacije starijih osoba“, održano je ukupno 3 edukacije i 4 međuresorna sastanka. Nadalje, održan je Okrugli stol pod nazivom „Edukativne potrebe stručnjaka koji rade sa starijim osobama na području Grada Zagreba“ na kojem su prezentirani rezultati provedene analize edukativnih potreba stručnjaka te na kojem su sudjelovali predstavnici NZJZ „Dr. A. Štampar“, Službe za javnozdravstvenu gerontologiju, Referentnog centra Ministarstva zdravstva RH za zaštitu zdravlja starijih osoba, Doma Centar i SOS Dječjeg sela Hrvatska. Na okruglom stolu raspravljalo se o važnosti povezivanja svih dionika u društvu usmjerenih na rad s osobama starije životne dobi, te prevenciji siromaštva i socijalne isključenosti. U Domu Centar (u vlastitom prostoru i prostoru Grada Zagreba) održavale su se edukacije za djelatnike domova za starije osobe na području grada Zagreba o temama: Nasilje nad starijim osobama, Komunikacija sa starijim osobama, Prevencija padova, Najčešće bolesti kod starijih osoba. Edukacije su održale stručne radnice: socijalne radnice i medicinske sestre. Ukupno Dom Centar održao je 4 edukacije na kojima je sudjelovalo 48 osoba te 2 okrugla stola na kojima su sudjelovale 52 osobe. Također, provedeno je 1 istraživanje kojim je obuhvaćeno 500 osoba starije životne dobi te su održana 3 međuresorna sastanka na kojima je sudjelovalo ukupno 20 sudionika. Medijska vidljivost osigurana je putem televizijskih i radio emisija te elektronskih medija (HRT, emisija „U mreži prvog“, HRT 1, emisija „Otvoreno“ - nasilje nad ženama, osobama starije životne dobi, HRT; Studio 4, tema: Novi Zakon o socijalnoj skrbi, prava i usluge, HRT, emisija „Treća dob“, Radio-aktivitet Yammat FM-a, Z1, emisija Mirovinski odrezak, Portal Mirovina HR, Katolički radio i Radio Sljeme).

Za provedbu aktivnosti nisu korištena dodatna sredstva osim za realizaciju projekta „Geronto-zajednica - razvoj paketa socijalnih usluga za samostalan život u zajednici“, Dom Centar (sredstva iz EU fondova).

Stručni radnici Caritasa ZN u 2022. godini sudjelovali su na XVI. Nacionalnom susretu o beskućnicima - Konferencija u Osijeku „Nova perspektiva za beskućništvo“ uz svjetski dan beskućnika, okruglom stolu „Razvoj izvaninstitucionalnih socijalnih usluga u Gradu Zagrebu - iskustva i izazovi“, okruglom stolu „Socijalne usluge u bori protiv siromaštva“ u organizaciji Grada Zagreba, stručnom skupu „Humor i otpornost kao podrška mentalnom zdravlju“ u organizaciji Hrvatskog društva bračnih i obiteljskih savjetovatelja, međunarodnom skupu pod nazivom „Back to thinking about the future“ u organizaciji Regionalnog volonterskog centra u Kielcu te na dvadesetom Europskom susretu osoba s iskustvom siromaštva – The European Meetings of People experiencing Poverty u organizaciji Hrvatske mreže protiv siromaštva.

Održavanje redovitih sjednica Povjerenstva za izradu i praćenje provedbe Zagrebačke strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2021. do 2025.

Tijekom 2022. godine zbog isteka mandata postojećeg Povjerenstva gradonačelnik Grada Zagreba donio je Zaključak o imenovanju Povjerenstva za izradu i praćenje provedbe Zagrebačke strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2025. (Službeni glasnik Grada Zagreba 12/22). Navedeno Povjerenstvo održalo je jednu sjednicu tijekom 2022. godine.

Ukupni trošak naknade članovima Povjerenstva u 2022. godini je 329,58 eura/2.483,25 kn.

Mjera 2.

Unapređenje suradnje i partnerstva u provedbi projekata s organizacijama civilnog društva u području siromaštva i socijalne isključenosti

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Sunositelji: OCD

Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, kontinuirano provodi konzultacije s relevantnim dionicima iz sustava socijalne zaštite i skrbi s ciljem stjecanja uvida u aktualne potrebe pripadnika ranjivih skupina i postojeće pružatelje socijalnih usluga, a radi definiranja mjera i aktivnosti kao nadogradnje postojećeg sustava i pružanja sadržajnije skrbi. Fokus suradnje između Grada Zagreba i OCD primarno je usmjeren na smanjenje rizika od siromaštva i socijalnu uključenost kroz povećanje kvalitete života i zapošljivosti. Navedena suradnja ostvaruje se kroz razvijanje i provedbu projekata koji odgovaraju na specifične potrebe najugroženijih građana, a koji se sufinanciraju iz EU fondova.

Grad Zagreb u koordinaciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom od 08. svibnja 2020. do 08. svibnja 2022. provodio je projekt „Centar za integraciju“. Projekt naveden u Cilju 2. Mjera 9.

Također, Grad Zagreb u koordinaciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, od 08. svibnja 2020. do 08. svibnja 2022. provodio je projekt „Mreža za mlade za socijalno uključivanje“ koji je sufinanciran iz sredstava Europskog socijalnog fonda (u daljnjem tekstu: ESF). Cilj projekta bio je poboljšati perspektivu socijalnog uključivanja i zapošljavanja za mlade bez roditeljske skrbi koji izlaze iz alternativne skrbi (s posebnim naglaskom na mlade majke) i mlade maloljetnike s problemima u ponašanju koji su u riziku od napuštanja srednjoškolskog obrazovanja (s posebnim naglaskom na mlade ovisne o kocki i Internetu) kroz integriranu podršku Mreže za mlade s inicijalnim obuhvatom na području Grada Zagreba, te Karlovačke, Krapinsko-zagorske županije i Osječko-baranjske županije. Partneri na projektu bili su: Ambidekster klub, Hrabri telefon, Udruženje „Djeca prva“, Udruga „Igra“ za pružanje rehabilitacijsko-edukacijske i psiho-socijalno-pedagoške pomoći, Centar za pružanje usluga u zajednici „Savjetovalište Luka Ritz“ i Dom za djecu Zagreb. Tijekom 2022. partnerske organizacije su u projektne aktivnosti za povećanje zapošljivosti i socijalne uključenosti uključile 124 mlade osobe s problemima u ponašanju. U sklopu projekta partnerske udruge angažirale su 2 vanjska stručnjaka (psiholog i socijalni radnik) koji su korisnicima projekta pružali usluge psiho-socijalne podrške s ciljem povećanja kvalitete života i uspješnijeg uključivanja na tržište rada.

Ujedno, Grad Zagreb u koordinaciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, od 17. veljače 2021. provodio je projekt „Ponovno aktivni“ koji se sufinancira iz ESF. Cilj projekta je povećati socijalnu uključenost i/ili zapošljivost korisnika prava na ZMN kako bi se potaknulo njihovo sudjelovanje u društvu. Projekt se provodio u partnerstvu s HCK - GDCK Zagreb, Caritasom ZN i Udrugom za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom „Zamisli“. Tijekom 2022. godine, kroz postupke javne nabave; opremljen je prostor namijenjen provedbi projektnih aktivnosti namještajem i informatičkom opremom te su na taj način uređene dvije prostorije za individualni rad, dvorana za grupni rad i informatičke radionice; ugovoreni su vanjski stručnjaci za pružanje individualne psihosocijalne potpore i

socijalnog mentorstva te grupne programe osnaživanja; ugovorena je usluga dostave obroka za korisnike prilikom polazanja individualnih i grupnih aktivnosti. U izvještajnom razdoblju ugovoreni stručnjaci za provedbu aktivnosti pružali su individualne usluge psihosocijalne potpore i socijalnog mentorstva te provodili grupne programe osnaživanja korisnika: radionice neformalnih oblika učenja kao pripremu za tržište rada, informatičkog osposobljavanja i financijskog opismenjavanja za 54 korisnika ZMN s područja grada Zagreba. U navedenom razdoblju pruženo je 284,5 sati psihosocijalne potpore i 190 sati socijalnog mentorstva te je provedena 51 radionica grupnih programa osnaživanja u ukupnom trajanju od 204 sati. Prilikom polazanja individualnih i grupnih aktivnosti korisnicima projekta pružana je usluga obroka u okviru ugovorene usluge dostave obroka.

Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, tijekom 2022. sudjelovao je kao partner u projektima prijavljenima na pozive u okviru ESF (10 projekata) te ostalih EU fondova (2 projekta).

Pozivi u okviru ESF-a na koje su prijavljivani projekti:

- „Pronađi me!“ – provedba aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih mladih osoba u NEET statusu: 1 projekt – „Mladi mogu sve – Povjerenjem do posla“ (nositelj: Institut za razvoj tržišta rada);
- „Prostori sudjelovanja – razvoj programa revitalizacije prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo OCD-a i lokalne zajednice“: 1 projekt – „Društveni centar Prečko“ (nositelj: Matica umirovljenika Hrvatske);
- „Pridruži se - Aktivni u mirovini“ Jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva za unaprjeđenje mogućnosti aktivnog sudjelovanja i socijalne uključenosti umirovljenika: 2 projekta – „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“ (nositelj: Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga),
- „SENIOR AKTIV – Program poticanja aktivnog starenja na području Grada Zagreba“ (nositelj: Matica umirovljenika Hrvatske);
- „Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada“: 1 projekt - „Senior 2030 – Tematska mreža za politiku aktivnog starenja u Hrvatskoj“ (nositelj: Matica umirovljenika Hrvatske);
- „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – Faza I“: 1 projekt – „Novi početak – podrška beskućnicima za uključivanje u društvenu zajednicu“ (nositelj: Dom nade – udruga za podršku beskućnicima i ostalim socijalno ugroženim skupinama);
- „Unaprjeđenje postojećih i širenje usluga izvaninstitucionalne skrbi na području odabranih urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb“: 4 projekta – „Aktivni uz podršku – širenje socijalnih usluga na području UA Zagreb“ (nositelj: Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga), „U vlastitom dnevnom boravku“ (nositelj: HCK – GDCK Zagreb), „Psihosocijalnim aktivnostima i edukacijom do prevencije institucionalizacije starijih osoba“ (nositelj: DPP), „Poštuj sebe, poštuj druge – podrška djeci i mladima u zajednici“ (nositelj: Udruženje Djeca prva).

U okviru Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj (EGP financijski mehanizam i Norveški financijski mehanizam 2014-2020) provodio se 1 projekt – „Razvoj mreže psihosocijalnih savjetovališta za korisnike u riziku“ (nositelj: DPP).

U okviru programa „Citizens, Equality, Rights and Values Programme “ provodio se 1 projekt – „puSHed - protect, understand, support: help the elderly“ (nositelj: udruga B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran.)

Kroz navedene projekte ostvarena je suradnja s organizacijama civilnog društva, osnaženi su kapaciteti organizacija civilnog društva te su pripadnici ranjivih skupina koji su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti uključeni u aktivnosti s ciljem povećanja kvalitete života i zapošljivosti te uspješnijeg uključivanja u zajednicu u kojoj žive.

Ukupno je u provedbu projekata u području siromaštva i socijalne isključenosti bilo uključeno 13 partnerskih organizacija, a provedeno je 15 projekata u partnerstvu s OCD.

Caritas ZN tijekom 2022. godine poticao je partnersku suradnju s OCD na način da je preuzeo partnersku ulogu provedbi sljedećih projekata u području siromaštva i socijalne isključenosti:

- Projekt „Ublažavanje posljedica siromaštva na području Zagreba“, Nositelj projekta: HCK GDCK Zagreb; Izvor financiranja: Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) u okviru odgovora Unije na pandemiju bolesti COVID-19; Ukupna vrijednost: 531.584,44 eura/4.005.223,00 kn*, Trajanje projekta: 15 mjeseci. Projekt je usmjeren osobama i obiteljima u riziku od siromaštva. Pripadnici ciljne skupine su korisnici Socijalnog dućana HCK GDCK Zagreb i Socijalne samoposluge Caritasa ZN kojima će se podijeliti ukupno 25.000 paketa hrane i 2.000 paketa osnovne materijalne pomoći.
- Projekt „Psihosocijalnim aktivnostima i edukacijom u zajednici do prevencije institucionalizacije starijih osoba“, Izvor financiranja: ESF; Nositelj projekta: DPP, Zagreb; Ukupna vrijednost: 99.088,76 eura/746.584,23 kn*; Trajanje projekta: 24 mjeseca. Cilj projekta je ponuditi psihosocijalne aktivnosti osobama starije životne dobi u Gradu Zagrebu te povećati kompetencije za rad sa starijim osobama kod gerontodomaćica i volontera, a u svrhu prevencije institucionalizacije osoba starije životne dobi. Uloga Caritasa ZN je upućivanje 25 osoba starije životne dobi u aktivnosti projekta i uključivanje 5 gerontodomaćica i 10 volontera u edukaciju za rad sa osobama starije životne dobi.
- Projekt: „GYM4ALL“, Nositelj projekta je Gimnastički klub Knin. Izvor financiranja: European Education and Culture Executive Agency (EACEA); Europska komisija; Erasmus +; EU Solidarity corps, A.3-Erasmus Mundus, Sport. Ukupna vrijednost: 60.000 EUR* Trajanje projekta: 24 mjeseca. U projektu GYM4ALL planira se razviti HEPA modul treninga za djecu s teškoćama u razvoju koji se temelji na gimnastici. Cilj projekta je uključiti što više djece s teškoćama u razvoju u gimnastičke treninge i izraditi priručnik – “HEPA smjernice za gimnastiku za djecu s teškoćama u razvoju u okolnostima COVIDa-19“.

OCD prepoznate su kao nezaobilazni resurs u provedbi različitih programa i projekata u području suzbijanja siromaštva i socijalne isključenosti. U Programu financiranja udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja u 2022. jedno od prioritetnih područja je smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti, podrška beskućnicima, socijalno ugroženim i marginaliziranim skupinama. U 2022. godini temeljem navedenog programa financirano je 8 programa i projekata.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

Iz Proračuna Grada Zagreba: 64.817,91 eura /488.370,56 kn

Mjera 3.

Senzibilizacija i informiranje javnosti za problematiku siromaštva i socijalne isključenosti

Nositelj: Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv siromaštva, 17. listopada, u 2022. godini Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom organizirao je Okrugli stol na kojem su prezentirani rezultati istraživanja „Socijalne usluge u borbi protiv siromaštva“ u ZICER-u). Ovom prigodom prezentirane su aktivnosti koje Grad Zagreb poduzima s ciljem ublažavanja posljedica siromaštva te je raspravljano o resursima, ulozi i važnosti socijalnih usluga u lokalnoj zajednici u kontekstu ublažavanja siromaštva i socijalne isključenosti. (aktivnosti vezane uz ovaj okrugli stol detaljno su opisane pod Cilj 3. Mjera 1.)

Dana 6. travnja 2022. Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u Almeria centru, Ulica Grada Vukovara 284 u Zagrebu i online putem platforme Microsoft Teams, organizirao je konferenciju „Skrivene među nama – jednoroditeljske obitelji“ u sklopu programa „Znanost susreće regije“ (Grad Zagreb prijavio se temeljem Zaključka gradonačelnika od 13. rujna 2021. na Poziv za iskazivanje interesa za organiziranje događaja u okviru programa „Znanost susreće regije“ koji je objavio Zajednički istraživački centar/Joint Research Centre, službe Europske komisije za znanost i znanje. U sklopu navedenog Poziva, Gradu Zagrebu Zajednički istraživački centar odobrio je ukupnu financijsku potporu do maksimalno 30.000,00 eura prihvatljivih troškova za organizaciju jednodnevnog događaja – konferencije). Konferencija je tematski bila usmjerena na izradu novog Socijalnog plana Grada Zagreba, a posebno na izradu analize potreba te prijedloga mjera i aktivnosti usmjerenih jednoroditeljskim obiteljima.

Povodom Međunarodnog dana ljudskih prava Grad Zagreb unazad dvije godine provodi kampanje s ciljem senzibiliziranja javnosti za potrebe i probleme starijih osoba te osnaživanja starijih osoba. Kampanja započinje na Međunarodni dan ljudskih prava 10. prosinca i traje do kraja prosinca. **2021.** provedena je prva kampanja pod nazivom **#NEusamljenosti** usmjerena na ohrabrivanje građana na akcije kojima će otkloniti osjećaj izoliranosti kod sebe i drugih, a posebice se odnosi na osobe starije dobi. Kampanja je bila imala doseg od gotovo 40 000 osoba. **2022.** godine u fokusu je bila nediskriminacija starijih osoba te pravo na dostojan život, neovisnost i sudjelovanje u društvenom i kulturnom životu, a kampanja se provodi pod nazivom **#Nediskriminaciji**. Cilj kampanje je senzibilizacija javnosti i osnaživanje prvenstveno starijih osoba po pitanju diskriminacije kojoj su nerijetko izloženi. Kampanja je imala doseg od gotovo 65 000 osoba. Međunarodni dan starijih osoba Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, već tradicionalno obilježava organizacijom manifestacije „Gerontološki tulum“ koja se održala dana 30. rujna 2022. godine na Trgu J. J. Strossmayera u Zagrebu s bogatim kulturno – zabavnim i izlagačkim programom. Na manifestaciji je sudjelovalo oko 500 starijih osoba.

Sredstva utrošena za provedbu mjere/aktivnosti:

redovna djelatnost gradskih upravnih tijela.

POPIS KRATICA:

Hrvatski zavod za socijalni rad - HZSR

Hrvatski zavod za socijalni rad, Služba Grada Zagreba – HZSR Služba Grada Zagreba

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje – HZMO

Hrvatski zavod za zapošljavanje - HZZ

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Zagreb – HZZ Područna služba Zagreb

Državni zavod za statistiku - DZS

Nastavni zavod za javno zdravstvo Dr. Andrija Štampar – NZJZ Dr. A. Štampar

Hrvatski Crveni križ - HCK

Hrvatski Crveni križ, Gradsko društvo Crvenog Križa Zagreb – HCK - GDCK Zagreb

Caritas Zagrebačke nadbiskupije – Caritas ZN

Zagrebački inovacijski centar - ZICER

Zajamčena minimalna naknada – ZMN

Zagrebački električni tramvaj - ZET

Europski socijalni fond – ESF

Hrvatski ratni vojni invalid - HRVI

Osnovna škola -. OŠ

Srednja škola – SŠ

Organizacije civilnog društva – OCD

Urbana aglomeracija - UA

Društvo za psihološku pomoć - DPP